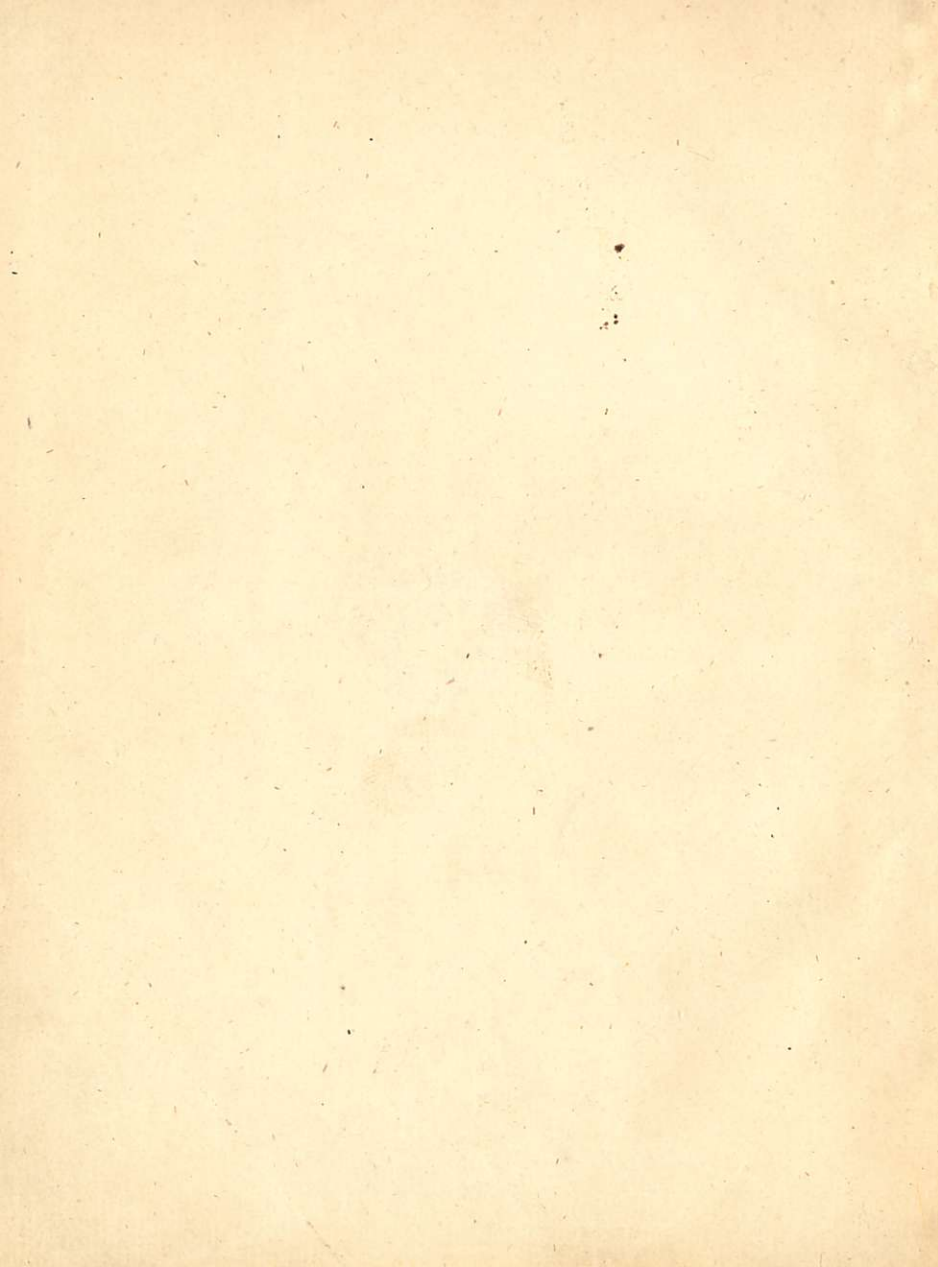

N: 63

Concio
De
DECEM VIRGINIBUS

Xxi
Christillinen Saarna
Kymmenesi Neidzesi

MATTH. 25.
Selitetty ja Pranttyn annettu

A
LAURENTIO PETRI ABOICO
Past. Eccl. in Tammela.

ECCL. 12.

Nijn iloidze nyt nuorenen nuorudesas/ ja anna sydämes olla
iloinen nuorella iälläs/ etc. Ja tiedä että Jumala
eaitkein näiden tähän sinun duomion eteen asetia.

Pranttety Turusa/ Petari Waldilda. A. 1649.

Suuri-sukuisen ja armollisen
Greffwinnan

L. Karin Orenstiernan

Greffwilsen Tyttären Södremöris/
Bapa-Syndynen Herran Tyttären Kimitös/ Jocki-
sten/ Lempisholman/ Brinckalan ja Alstin etc. Frouwan/

Rakennille Perillisille
Suuri-sukuist ja armollisille
Neidoille:

Jungfrw

BRITA
MARIA
BARBROO
SOPHIA

Kruus.

Minun armollisille ja hyville holhoitaileni:

Armo/ Laupius ja rauha Isästä Jumalasta/ ja HERRASTA
JESUUKSSTA EHM JESUUKSSTA ISÄN POJASTA/ Pyhäin
Hengen kautta/ nöyrästi toivotettu.

Surifucufet ja Armolifet Neidzet/ Nijncuin
 Seällä wjmeifel Mailinan ajan rohdu/ suuri osa ihmifit
 wäärin menewät H. E. Christuxen wjmeifefit tulemifefit;
 muutamat luulewat fen juuri turhaxi ja pitawät nauron ja pil-
 can edest/ nijncuin nähtawä on/ Act. 17. 32. 2. Pet. 3. 3.
Muutam taas tahtowat aivan wjfat ja oppenet olla täsä ae-
 llas ia tekewät idzens tietäiri/ pannen rakkil wifin hetken ia
 määrän E. Christuxen tulemifeen: Muutam jällens owat ei-
 wan pelkurit/ että cohta kuin euulewat fitä mainiteen angin/
 nijn peliästywät cowin ja hämmästywät/ nijncuin Felix, cosca
 euuli P. Pawolin saarnawan wanhurscoudest/ ja puhcst elä-
 mäst ja tulewaisest duomioft/ Peliästyi hän cowin ia fanoi:
Mene matcas tällä hawalla. Act. 24. 25. Keisar Nerefta
 myös kixiotetan/ cosca euuli puhuttawan wjmeifefit duomioft/ ja että
 se piti tapahuttaman äkifit kuin pitkäfen leimaus/ Matth. 24. 27 Nijn hän
 on aina peliästynyt/ ruwennut wärišemän ia wäpifeman kuin pitkä-
 fen euuli/ on peittänyt päänsä ja wetänyt idzet: warioon/ fywimbjün
 paidoin. Ja ehkä P. Namattu on täynnäs selkiä oppi/ jolla
 fencaltainen epä luulo taimitan tacaperin aietta/ ia ne pelkurit
 ia heicfo:uscoifet Christitpe lohdutetti; Nijn ynnä muitten
 seas/ on erinomainen se Texti ia Wertaus/ enim H. E. Christus
 puhu Kymmenest Neidzest/ Matth. 25. Sillä sijnä selkiä
 edespannan/ että Ylkä H. E. Christus on totifefit tulewa/ waan
 tietämättömäl hetkel ia aial: Nijn myös ettei hän tule peliäse
tämän njiä heicfo:uscoifit/ waan sulofefit (ennen nähöyo
 hmifen muodos) nijncuin racas Ylkä sylin heitä wäffän
ottaman ia Zaimalifijn Häihjün suurella ilolla ia cunnialla myös
täns wiemän. Nijncuin fjis se wertaus on yri iate felitys es
pä:uscoifille/ ia juuri lohdulinen saarna heicfo:uscoifille/ fencaltäde
erinomaisest airoin tämän Textin Pränfijn anda tulca: Nijn
ain myös ettei se ole ennen Suomexi (ehkä wähä muillakin kie-
 lillä) Pränfäcxy: On asetettu myös saarnattaxi origin julcifefit

Sueton: 12
 Caligä

Scutacunnis Domini. 27. Trinit. (cosca se nijn iouu/nijn/
cuin eänäin wouona) Ja taitaan sängen soweliast muisalua co-
couris pidettä/ ottaden ne oppeturet edes/ cuin tilan/ aian ia
astan cansa parhain yhteen sopiwat. Da myös muutoingin
sängen merkullinen/ lohduullinen ia hedelmällinen (nijn cuin tois-
won) nye tällä wjmeisen H. CHR. Jituren tulemisen aial/ ia
hänen tulle sans/ aina ajatella/ muistutella ia lulkia. *Yfarunin, etc.*

Wan Teidän Armon corkian cunnialisen nimen alla eahs
doin anda Prántijn tulla/ ia A. illen dedicceratun/ sekä yh-
deri kytolifuden merkiri njiden hywain tecoin muistori/ cuin E-
A: ia pääldä iskein E: A: suurisucuiinen ia armollinen (ennen
nimitetty) Fruu Nuori ia Gresswinna/ minullen tehnyt ia
osottanut ombi: Nijn myös että totisest tiedän/ toiwon ia us-
scon/ E: A: täydellisest olewan njiden s. wissan Reidzein iou-
cost ia lugust/ iotca aina palawaisel uscon lampul käywät ioca
päiwä ia aica Ylkä J. E. susta E. H. Kistusta wastan. Jonga us-
scon myös caickiwaldias Jumala/ ioca sen alcanu on/ päättöön J.
E. xen päiwän asti/ Phil. 1. 6. ia caicki E: A: hywydet minua eohden/
ransasti täyrtöön/ andaden laupiuden löyrä sinä wjmeisnä päiwänä
J. E. xon J. E. xen ylkönä/ 2. Tim. 1. 18. Nuccollen wielä myös
nöyräst/ että tämän minun yrikertaisen työni leppisest wastan
ottaisit ia hywin täst ajattelisit. Tämän cansa siis annan minä
nye (nijn cuin aina muulloisengin E: A: ia E: A: suuris: ia Arm.
Fruu Nuorin ia Gresswinnan ia caicki E: A: Kaekat omaiset
entyt ia hywän suowat/ sen E. a. wallisen Yllän J. E. xen wätes-
wän warielian ia woinallisen lohduuttajan haldun ia huomaa.
Kirjoitettu E. a. melasa Junij Anno 1649.

Jumalan sanasa

E: A: illen

Nöyrä Nelwelia

LAURENT: P.

TEXTUS Matth. 25. v. 1. seq:

Silloin pitä Taiwan waldacun-
da oleman kymmenen Neidzen caltainen/ jotca otit
Lampuns/ ia menit Ylkä wastan. Mutta wust
heistä oli tyhjä/ ia wusi taitawata. Tyhmät o-
tit Lampuns/ ia ei oli myötäns. Mutta taita-
wat otit olihä astiaans ynnä lampuin cansa. Co-
sca Ylkä wuoyi/ tulit he caicki uneliari ia macaist.
Mutta puoli yönä tuli huuto: Gadzo/ Ylkä tule
mengät händä wastan. Nyn wusit caicki nämät
Neidzet/ ia walmistit lampuns. Ja tyhmät sa-
noit taitawille: Andacat meille teidän öljystän/
sillä meidän lampum sammuwat. Nyn wastaitit
taitawat/ sanoden: Ei siingan/ ettet meillä ia
teillä puitu/ mutta mengät paramin yäden tygö/
jotca myyväit/ ia estacat idzellen. Cosca he menit
ostaman/ tuli Ylkä. Ja jotca walmie olit/ ne
menit hänen cansans Häihyn/ ia owi suliettin.
Wymein tulit nekun toiset Neidzet/ ia sanoit:
HERra/ HERra arwa meidän eteen. Mutta
hän wastais ia sanoi: Totifest sanon minä teille:
En tunne mindä teitä. Walwocat sentähden/ sil-
lä ett te tiedä päiwä eskä hetke/ jona ihmisen Poica
tule.

EXORD: **N**äät **G. V. T**ämä **T**ertel on asetettu saarnata
 tawari Seidjemendnä/colnatta/lymändenä/Sunnun-
 daina jälken **P. Colminaisuden** Sunnundain/ sen cansa tuwis
 stuttain/että niijcuin se on wijmenen Sunnundai Circa wuos
 den lopus/ ia sen jälken saarnatan **EHX** Isturen sisäl ajamisest
 Hierusalemiin / ia opetuslapsist/sekä sitä Causast jotta händä
 on seurannut/ ia edellännet ia weisannet: **H**ostanna **D**awidin
Pojalle. **c2.** Niin myös tällä **M**ailmalla on hänen loppuns/
 ia siten caiki jotta oikiat **C**hristiye ia hänen **O**petuslapsens
 owat olleet/ ia caiki canssa/ jotta händä on peliännet ia tehnet
 wanhurscautta/ **A**ct. 10. 35. **P**itä ynnä **H**ERAN **EHX** **J**a
 sturen cansa siehen taiwalliseen Hierusalemiin **h**ancaikiseen au-
 tuuteen sisäl käymän/ cusa sit aina suloiht **H**ostanna weisawat/
 sonoden: **P. P.** Pyhä **H**ERAN **Z**ebaoth. **c2.** **E**sa. 6. 3. **A**poC.
 48. & 7. 9.

(**J**a että tässä **T**ertis on moninai set tarpeliset opetaret/ kuin tämän
 gin tilan cansa **N. N.** vhteensojowat/ **S**entähden tässä cumiallises eoa
 sources aiwoin tämän **T**ertin edestuođa.)

Tämän **T**ertin cansa wahwistetati meidän **B**scorn **C**apo
 paleet/että **J**esus **E**H **X**ristus on tulewa duomidjeman eläwi-
 tä ia cuoleita/ ia silloin tapohtu **K**uumisten ylös nousemus/
 ia wanhurscat saawat uscon lopun/ kuin on/ **h**ancaikinen
 elämä.

Partes 2.

Ja olen tämän **E**wangeliumin aiconue
 cahdes **O**fas edestuođa.

I. Parabolæ
 narratio. 2.
 applicatio.

I. **O**n/ idze **B**ertauxest/ niistä **K**ymmeneest
Neidjest.

II. **O**n/ mitä **H. EHX** **J**esus tapo tällä
wertauxel.

Ensi

Ensimmäinen Osa.

I. Pars.

1752.
1758.
1764.
1769.

Ulkat E. V. Niin valion kuin tähän ensimmäisen osan tule niin siinä ensist edespannan/ että sitte enin meidän H. **Jesus Christus** wäimeisen kerran Hierusalemiin Tempelist ulostäri Palma Manandaina/ A. C. XXXIV. ia isku yöllä Tempelin cohdalla Slymäällä Matth. 24. Marc. 13. Luc. 21. ia ilmoiteti erittäin oppetuslapsillens sekä Tempelin häwitöyren että myös hänen tulemissens merkit/ Dan. 9. Matth. 24. Luc. 21. Niin on hän sitten ruwenut neuwo-

Ubi observ. tempus & locus.

Subiectum occupans.

Silloin (nimitetään hänen wäimeisen tulemissens ajot) **Pitä Taiwan Waldacunda** oleman kymmenen **Neiden** caltainen/ jota otit **Lampuns** ia meni **Yllä** **waстан.** **Cusa Taiwan Waldacunnan** causa merkitään/ sekä se **Christillinen Scuracunda** (joca myös cudzutan **Jumalan** ia hänen **Armons waldacunnari**) ia sen meno täsä mailmas: Niin myös **P. Hieronimuxen** selityxel) **Ewangeliumin** saarna/ ia **P. Ramatun** yrmäryys; josta **Christus** sanoi **Judalaistille:** **Jumalan Waldacunda** pitää teidän **o-** **teettaman** pois ia **annettaman Pacanoille/** jota sen **hedelmän** tekewät. Item: **Jumalan Waldacunda** on teidän **sisällänne.**

Regnum Caelorum quid?

Mat. 21. 43.

Luc. 17. 34.

Wan miä se **Christillinen Scuracunda** cudzutaan **Taiwan waldacunnari/** siehen on myös erinomaiset syet; **Nimitetään**

Ecclesia Christiana.

täin

1. Etä n^hncuin yri mailmallinen Runingos wallidze hänen waldacunnans/ ia wallan pitä alamaissens ylidze ia heitä wariele: Njn myös HERA Jumala hallidze hänen Seuracundans ia pitä wallan sen ylidze; ei mailmallisel muoto eikä uleonaisella menolla/ että sono taitaisn: Eadzo täsä/ eadzo stellä/ Luc. 17. 21. Sillä hänen waldacundans ei ole täst mailmast/ Job. 18. 36. Mutta CHR istus joca on HERA R Taiwasta/ 1. Cor. 15. 47. Ewangeliumin saarnal ia Sacramentein nautidzemisella sen ylhällä pitä/ ia nijn wariele ettei Helwetin Portit pidä sitä woittaman/ Matth 16. 18.
2. Etä Taiwan HERA idze Jumala siinä asu ia löytä taitan/ nijn cuin hän idze sano: Minä panen asunnastani teidän kessellen/ ia olen teidän Jumalan/ ia teidän pitä oleman minun kanssa/ Lev. 26. 12. Adde, 1. Reg. 7. 29. 2 Chron. 6. 20. 3. Etä ne lahjat ia tarwarat cuin siinä cullakin saetan ia taritan ei ole mailmalliset/ waan Taiwalliset/ cuin on: Jumalan armon/ syndein anderis saamisus. vanhurskaus ilo ia riemu P. Hengesä/ Rom. 14. 17.
4. Etä ne jotea oikiat Jumalan armon waldacunnan Jäsenä täsä mailmas owat/ tulewat täst mailmast eritessän Jumalan cunniallisen Waldacundan/ nyhin taiwallisjn majojn/ cusa siinä kyllä on/ Joh. 14. 2. Ja HERAin lunastettuin ilon ia riemun/ Est. 51. 11.

vocabulum
simile.

Ja tämän Taiwan waldacunnan sano H. Christus Rymmenen Neidzen CHRISTUS sen ansa tahto tietä anda/ sen Christillisen Seuracunnan menon olewan rattin nijn/ cuin neidzeten jotea idzens Ylkä wastan walmistawat.

sponsus
CHRISTUS.

Ewasta siis Ylkä on? Njncuin Christus/ joca on HERA taiwast/ on sen Christillisen Seuracunnan pää ia halsdia/ Eph. 5. 23. Hän myös Ylkä on/ njncuin idze sen tietä anda/ Matt. 9. 15. Ja on se caikein caunjn ihmisten lasten seas/

ia hänen huulens suloiſee ia waatee hywän haſuiſet/ Psalm.

45. 3. 10.

Tämän Taimallisen yltän J. Eren Morsian on
Kymmenen Neidjet/ Joidenga canſa (näkneuin 10. pal-
weliangin Luc. 19. 10.) ymmärtetän/ caieki ihmifet jotea iläs
näns sen Chriſtillisen Seuracunnan yhteydes owat/ olifite ne
Jutalaisit eli pacanoift eocut: Niehet eli waimot/ nuoret
eli wanhat/ oriat eli wapaat/ jotea caieki owat yri J. Eres.
Gal. 3. 26: Act. 10. 34:

Sponſa;
10. Virg.

Ja waieka täſä edespannan Kymmenen Lucu/ Näin
euin ſyri muiftoxi/ että heidän caiekein elämäns oſennitſuora/
pitä oleman J. Bmalan Laſi/ jonga hän Kymmenes käſtyſas
nas on ulofandanut/ Exod. 20. & 34. 28. Näin cuitengin
niſtä on yri ſuuri joucko/ joita ei yriſän ole lufe taihut/ caiekiſta
Pacanoifta/ Suencunnift/ Canſeift ia Kieliftä/ Apoc. 7. 9.
Ja että H. CHRISTUS ſano: Mutta wuſt heiftä oli
tyhmä/ ia wuſt taitawata. Wuſain canſa ymmär-
tetän/ ei Waimallifet ia lihallifet wuſſat/ ia ne ylönnyſat jotea
oman järkens canſa tahtowat caieki J. Bmalan ſalaifudetkit
tuffia/ 1. Cor. 1. 19: Matth. 11. 25. Waan yriertoiſet Chri-
ſtitye ia caieki Jummalata pelkäwäifet ihmifet/ jotea ei mitän
muuta tahdo tuta eli tietä/ cuin ainoon J. Bmalan ia jonga
hän lähdetti J. Eſuren CHRISTUS iſuren ia ſen riſinaulitun/ Joh.
17. 3. 1. Cor. 2. 2.

Denarius
Numerus
certus pro
incerto.

Virgines
prudentes.

Tyhmäin canſa ymmärtetän/ ei Pacanat jotea owat
ilman Chriſtuſta c2. Eph. 2. 12. Ei myös hullut eli mielet
tömät (jotea mielänns wailla aina owat olleet) wain ulcoculla-
tut Chriſtitye ia caieki ſuruttomat Jumalattomat ihmifet/ jotea
ſydämest owat tyhmit ia compelit/ ia hitat uſcoman totuute
ta ia niſtä cuin Chriſtuxest kirioitetut owat/ Luc. 24. Ja
owat niſn mieleſt winmatut/ että mitä Henges owat alcanet/

VIRg. F-
tus.

lopelleen va sen lihassa Gal. 1. 17. Maatdet heidän himon salasta
uat määrteen / 2. Thessal. 2.

Palamaisset Lamput Siivellä tähteyt / Ovat

Ymalata pelkäväisten ihmisten sydämet autuuri tekemä
sel uscol warustetut jonga D. hengi on wihdoim heidän sydä
mön. Sanan ja Sacramentien kautta siäl roudo atannu / ja
Ymalan sanan iheran auton ja sen alin omaisen ajattele
misen / niñnein myös Sacramentien nauttizemisen ja nõh
raim rucouste kautta tallesä pidetän ja palamaisna pösyettä siäl
ehdellans hywät työt ulos puhkewat jotta ei ainoastans idje
heillens loista mutta muillengin walistawat ja tyhönsä lemmit
tävät. Sillä cosca muuten ihmiset näkewät heidän hywät
työnsä jotta Ymalasa tehdyt omat / Joh. 3. 21. i.e. Ju
malan lasten jälkeen / hiliaisudeja ja toiwosa / Esa. 30. 15. niñ
niñden muidengin sydän tale lämbymäri ja heidän esteuwallans
tulewat lehoitetuyri tekemän Hengen hedelmität / Galat. 5. 22.
Ja kirjettäwät Jsa cuin on Jaiwas / Matth. 5. 16.

Lamput ilman Siivellä / on Jummalattomain ja ul

coellattuin ihmisten sydämet palastetut uscosta ja paidzi hy
wiä töitä. Ja jos ne ulcoellant joscu ulconaisii töitä tekewät / ei
heidän työns ole cuitengan Ymalalle odolliset / sillä ei ne ole tehdyt
Ymalasa / eikä hywät sydämet / waan viõnneliseit / ulcoellafude
sa / en immis peigon ta rangasturen / cuin Jumalan lastyn tähden / eli
toiwost Jumalan lupauksen päälle / joca ne on bywin marawa / Mat.
18. 5. & 25. 34. Ei myös cadzo Ymalan cunniatu / eikä muista wä
limichen J. C. ren päälle / jonga kautta ne ainoastans Ymalalle kela
pawat / 1. Pet. 2. 5. Waan edziwät oma cunniatans (Matth. 6. 16. &
23. 5.) Ja luottawat omaan salouteens / niñnein niñlä jotakin myös
ansajdzist Ymalakida / Luc. 12. 9. Ovat myös niñlle yriberaistille
esteri / cadhtiden heidä Jumalan wäldacunda / Matth. 23. 13.

Ja että H. C. H. J. J. sano caicki Neidzet otit lam
puns ja menit Ylkä wastau / sen puhy hän sen tarwä jälke
cuin silloin on ollut (muutamis maacumissa) ettei nuori Ylkä
ole ennen puoli yön aica käynyt Morsiamens tygö ja awio

uwu-

Lampades
Oleo in
Gructe.

Lampades
Oleo destis
tura.

Etio obviam
Sp. 110.

reuellet: Ja koska hän näin tuli/ näin Neidzet ynnä Martha
men kansa ovat wassan käydet eri hronesta wiricetill Lam-
puilla ia tuli soitoilla. Sencansa tietä annetan/ että caieft
meidän elämäm pituus tässä maailmas / ei muuta
ole/ kuin walmistus/ v aellus ia rient ämäs Christu-
sturen wöimeisen tulemisen.

Ja että H. E. H. Kristus sano: Yllä wöypyi; sen
ransa tahto tietä anda/ ettei hän cohta ollut tulewa duomieli/
ia nieta Jumalattomij hucuttawa nijn picaieft äkilisel wöimeis-
sel duomiollans; Waan oli wöypwä nijncauwain kuin ulos
walittuden luca oli täyrettäwä/ Apoc. 6. 11. Ja että nylle
Jumalattomille olis aica ollut parantoreen kändyä/ 2. Pet. 3. 9.
Nijn myös että se synnin ihminen ia cadoturen lopp Arichiel-
stus eli Pami Romisa olis ennen julki ollut/ jonga H. E. H. Je-
stus piti tappaman Suuns Hengeliä/ ia tekemän hänelle lopun
hänen tulemisen ilmoituxel/ 2. Thess. 2. 3.

Mitäst tämän ylian wöypymisestä on seurannut? Tertio
seiso: Kosca Yllä wöypyi/ tulit he caieft uneliari ia
inacaihit/ nimetään nijn Wäfat Neidzet kuin Zymätkin.
Sencansa tietä annetan. niden hurscasten heictous/ että ne
Hurscastin Sathanan kiusauxild joca meidän wat nottu wa
hamichem ou/ ia walwot. aatesammekin/ Matth. 13. 25. Ja
edzi caieftia niellärens/ 1. Pet. 5. 5. Ja seuloxens/ Luc. 22. 31.)
ovat nijn saardut/ owald myös ihald usein nijn woidut. ia
Mailman moninaisil menoil: Töillä/ asoil/ ascaroil, hario
tuwilia sen kansa käymisil nijn cwin rascaturet ia hämme/
ettei niissä Jumalissa asois ia sielun autuuden harionru/ 1. y
h. ia paris ia walcuden töis/ nijn alati kanti upu ia huparaji
pyyda kuin waitenden lasten tulis ia pitare/ Luc. 16.

Mutta kuitenkin koska he kästellä näitäin tain, atraisij
tämän

Mora Epōs
li. Causa:

I.
Aven. h. f.
post. Fin.
2. Trinit.

2.

3.

rom. 10
quint. 10

Dormitatio
omnium
Virginum

eämän elämän kiusaksi ja menoia/ picawät aina uscon ja hy-
wän oman tunnon/ 1. Tim. 1. 18. Ja ylidzen caickia ja cai-
kisa astoisans ja eusa itänäns olisit/ muistawät aina sydäme-
sens H. J. E. xen päälle/ ja laclamat hänen tygöns huocawat
armon ja arvon edest/ H. J. E. joca waca on/ joca ei salli ketän
kiusata ylidze woumans/ 1. Cor. 10. 13. Ei anna itänäns heidän
puuttua eli tyhiän tulla/ Luc. 22. 32. Eli senealtaisij inhimillis-
stä heickouri soima/ Psal. 32. 2. Waan niñcuin heisi on aca-
nue hywän työn/ niñ sen myös päättäpi J. E. E. xen päiwän
asti/ Phil. 1. 6.

Tämän Onen cansa taitan myös ymmärtä (Tolla caicki ybretz
 sest owat woidut) meidän caickein Cuoleman/ joca myös unxi eli ma-
 canisxi taicka lepäyxi endjutin/ Dan. 12. 2. Matt. 9. 24. Joh. 11. 11.
 Act. 7. 60. 1. Cor. 11. 30. 1. Theff. 4. 13. &c. Sillä enni ofa sekä Ju-
malisist että Jumalattomist tästä maailmalisest waltendest tule pots
oteturi ajallisen cuoleman kautta ennencuin Ulkä E. J. J. Jus tule
duomidzeman eläwirä ja cuolleitta.

Clamor
 nocturnus.

Mitäst taincaltaises uneliaisudes on tapahunut? Wer-
taures seisio: Mutta puoli yönä huuto tuli: Cadzo
Ulkä tule mengät häädä wastan. Puoli yöllisen
tulon cansa tietä annetan/ niñcuin ajallisen cuoleman picainen
ero/ niñ erinomaisest H. J. E. xen wijneinen tulemus/ joca
tapahen älist ja tietämät/ 7. 13. 1. Theff. 5. 2. Ja että hu-
to eli suuri äänti piti oleman/ sencansa tietä annetan/ ettei H.
Christus ole niñ tulewa senealtaises hiliaisudes ja nöbrydes
cuin tähän maailman tuli/ täsä eli ia oli/ ettei wiholislilencan
suutans awannut/ waan oli waic/ cuin Lammas keridziäns es-
des/ Esa. 53. 7. Mutta niñcuin hän silloin tule suurella woi-
malla ja cunnialla/ caickein P. Engelnins cansa/ Matth. 25. 31.
 Luc. 21. 27. Niñ hän tule myös suurella humulla/ ylinäisen
Engelin änellä ja Jumalan Basunalla/ 1. Theff. 4. 16. Matt.
 24. 31. 1. Cor. 15. 52.

Mitäst taincaltais huuto eli äändä seura? Tertis seisio:
Niñ

Myin noustet caicli uamät Reidziet. Ja sillä merkittään Vigilatio
 että ylösnousemus caicille tapahtu yhteisesti/ sekä hyville että
 pahoille/ ia caicli teinnotan HERA wastan ylös Pilwijn/
 1. Thes. 4. 17. Nimitetään Danielin ennustoren/ Cap. 12. 2.
 Ja idze H. Christuren sanan jalken/ Matth. 25. 31. 26. 64.
 Joh. 5. 25. Ja niinoin P. Pauali todista sanoden: Basuna
 soipi ia ne cuollet pitä ylösnouseman/ ia me tulem-
 ma muuteuxi/ 1. Cor. 25. 52.

Mitäst nämät caicli Reidziet ylösnousemans on tehnet? Preparatio
Lampadum
dispar.
Walmistit Lampuns/ nimitetään että olisit sowliaist tai-
 net yliän kohdata.

Cuigaist tämä walmistus on tapahtunut? Suuren
eroituksen causa. Sillä ne wissat eli taitawat/ jota otit öliij
 myötans astioihin Lampuns causa/ taiste picaifest Lampuns
 walmista/enämin ia enämin palistamä/ että sista coitto käy ulos/
 yliän cunniani. Mueta tyhmit ehkä heillä Lampue olit/nijn cui-
 tengin ettei ollut öliij/ niijn heidän Lampuns on pimennyt kuin
 parhallans Ylkä wastan piti käymän. Sen causa etetä anes-
 tan/ ehkä caiclein sen Christillisen Seuracunnan jäsenden eläs-
 mä/ ei mitään muuta ole/ kuin alinomainen walmistus ia riens
 dämys wäimeisen päiwän Christusta wastan/ niijn cuitengin
 tämä tapahtu suuren eroituksen causa/ sillä muutammat niistä
 Christillistit (sillä Paicanoista ei täsämitään puhuta/ joilla ei
 toiwokan ole/ Eph. 21. 12.) pyhywät oikias uscos ia hywisä töisä
 aina loppun asti/ ia ne owat autuat ia saawat elämän Erui-
 tun/ Matth. 10. 22. Apoc. 2. 10. Sillä heidän tecons nous-
 dattawat heitä/ Apoc. 14. 13. Muutammat taas Christilli-
sist/ tämän elämän surusta/ rickaudest/ elämän hecumasta niijn
tucabuteetan/ ettei 3 Bmalan sana (jota he cuillet owat) taida
heisä hedelmätä tehdä/ waan langewat pois usesta/ erinomai-
sest kiusauxen ajalla/ sillä Perkele (jonga töitä he Ewangeliu-

Luc. 8. 21.

min waltouden alla ilman häpymät ja seluns' autuutta ajatte-
 lemata/ tekewät) ottapi sen saarnatun sanan (Jonga cuulossa
 usko tulle/ Rom. 8.) heidän sydämistän/ ettei he uscoden wa-
 pari tulisi. Ja siten cosca se wäijmeinen aica tulle/ että uscol
 pitäis Ylkä **CHX** Jkust waстан kätämän/ niin se löytän sam-
 munerä/ ettei enä coita Christusta waстан/ että usconkipinät.
 Sin niin sydämest' ovat rauwennet ettei Christust enä muisto-
 santhan eli miejesänthan ole pitäneet.

Mitkäst nämät siten on tehnet/ kuin heidän Lampun on
 ruwennut sammuman? Tertis seis: **Ja** **Tehmät** sa-
 noit taitawille: **Andacat** meille teidän **Sluystän**/
 sillä meidän **Lampun** sammuwat. Joilla sanoilla
 tietä annetan/ että silloin ästön kuin **hCHX** **CHX** **J**
 sturen etteen duomiolla tullan/ ne Jumalattomat hawaidze-
 wat/ että se caicken paras ja callin cappale/ kuin on **uscol** Luc.
 10. 42. yhdistetty hywil töil (sillä erinäns ei ne mitän ole/ Jac.
 2. 17.) heidän puuttu. Ja silloin he sitte io kyllä huroilewat/
 cadzellen toinen toisens päälle/ suurest hammaštonyhet/ Sap.
 5. 2. Apoc. 6. 26. **Toiwost**/ jos/ niin dā hurscailda totatin apua
 saisit ja lohduccuri tulist/ ja (jos mahdollinen olis) että he niin
 den hurscasten uscolla ja awuilla autecuri tulist/ Luc. 16 24.
Chä cuinga he eunen heidän neuwons/ oppins ja elämä kera-
 cans nauwona ja pilekana pidit/ Sap. 5. 3.

Waan että idjecutakin se wäijmeinen huroto/ ja **Yliän**
 äkillinen tulemus niin peliäntä/ että cuingin on idjestäns työcä
 eikä jouda muitten autuutta giattelman/ eikä taida yhdelläkän
 olla **Opera superrogationis**, eli niin paljon hywia töitä teh-
 ty/ että muika taita niillä **Jumalan** **Duomio**. **Etolin** edes
 autta/ senehden waстанwat ne **Wäijut** **Tobniä**/ eraitademiä
 jektäns/ läskeden **Wäijpän** työ/ sanod. n. **Et** suingan/
 ettel.

Postulatio
 Oleis

Relegatio
 ad vendens
 100.

ettei meidän ia teidän puatu/ mutta menkä param
mii niden tygö/ jotca mynwat/ ia ostacat idzellen.
Esa. Wissat puhuttelemat Tyhällä Ironice (illaden/ sois
niden h ille heidän htauttans/ ettei silläin kos a täsä Mail
siä wielä olie/ Kästänec heillens Jumalan armo ia ostawytät
ia wahwauco Christusen päälle/ niden hengellisen Myiän
consa/ cuin on Saarnamiehet/ jotca nyräiä yheät Myiät D
stauville/ aina ia jocapaicas tamozie idilmouit Jumalan ara
mo ia ystävyyttä J. E. Ehren cauta/ idzejullakia usconaisel
ia catuwaissel sydamel/ munitain wisu wahcappalein cautta/
cuin on: Jumalan sanarcuulo (ia sen kättemys Luc. 11. 28.)
niin myös Sacramentein oikia nautidjemus. Ja etta nämät
olielamin hyönet.

Seura nyt wismeiseld/ Gose he menit ostaman/
se on/ cuin he sencaitaisis ajatu/ ris olit/ etta wot olis armo ra
pohunut eli apu ia lohdutus jostacaisis joutinut/ niin costä
he parhailans sencaitaisis ajatu/ ris olit/ eadga. Mikä tuli. Ja
jotca walmis olie ne menit hänen ransans Häihin/
ia Dm. s. 11. 12. Sen cansa eletä annetan/ etta
niinuin Myiät päiwat nört Drens kuni ia coluns cocon/
jotca caiken päiwän Ostauille tarion olie/ niin myös Jumala
wahdoin ia wisu hanc armonis Owen kün paissa/ jota co
copäiwän cocones on ollut/ Esa. 65. 2. Proverb. 1. 24. Ja
aina wot/ selä Publicaneid ia caikel syndeissil/ Luc. 16. Selä
idast etta lännest taletwäissil/ Matth. 8. Wan sitten ei enä
awaita ei ruccustengar sija enä ole/ sillä ehkä he sanowat:
H E R R Ä H E R R Ä / awa meidän escem/
Ei enä mitän auta/ ettei ennen tääl armon aial tehnet toiwallis
en Isän tahto// Matth. 7. 21. Se en/ ei usconec J. E. ren
späälle/ Joh. 6. 40. Eikä pitänec idzens pyhäsi taunniälles

Exitus hui
ius rei in
qualis

7. Theff. 4. 3. Eikä asatellee Jumalan sana todexi/ eikä heille
olis pitänye niin tapahuman.

Ja waikkane Jumalattomat silloin osottelewat heidän
töitänsä että he ovat joskus suuret työt tehnet/ Matth. 7. 22.
Cuitengin ettei ne ole tehdyt Jumalasa/ sentähden on H. Chris-
tus heitä wastawa: Nescio Vos. En tunne minä
teitä. Nimitään oikhar Christityxi ia minun Morslama
mexeni/ jotta soweliat oliste minun Isäni Hwoneisijn ia Tais
walisijn Häihijn sisälle läymän/ sentähden/ Mengät pois
minun tyköni te waärinteliät/ Matth. 7. 23.

Mengät pois Minun tyköni te Rirotut yancaicki-
seen tuleen/ jotta walmistettu on Perkelelle ia hänen
Engeleillän/ Matth. 25. 41. Ah, Si de Virginibus hoc
dicitur, quia de Meretricibus fiet? Ah/ jos Tyhmist Neidzeist näin
sanotan/ mitä siis Zworille/ portaille ia cafil julki syndisil ia eatus
mattomil/ tapahuu? Näiden siis pitää silloin menemän
yancaickiseu waiwaan: Mutta Hurscat yans-
caickiseen elämän/ Matth. 25. 49.

Autuat owat jotta owat Cardjan
ehtolislille cudzutut!

Opeturet Ensinn: Gsast.

us. 1.

Allegor.
Oskendens
CHRISTUM
ad in star
Sponsi
Christianā
diligere Ec-
clesiam.

I.
Etia H. CHR I stus idgens siinä P. Rama-
tusa Pliäxi ia sen Christillisen Seuracuanan Morslamexi
werta/ niincuin täsä Tertsio/ niin uulast mualla/ N: Ela. 61. 10.
& 62. 5. Psal. 45. 10. Ezech. 16. 10. Matth. 9. 15. Joh. 3. 29.
Eph. 5. 26. Cant. c. 1. & seq. Sen cansa annetan tieta Chris-
sturen suuri ia sanomatoin rackaus ihmisen succuunda wastan.
Sillä niincuin täsä Mailmas ei taida yhräkän suurembata rackautta
olla/ cuin on Xiän ia Morsiamen wälillä: Niin myös H. Christus
ei ole

ei ole tainnut yhäkän sulaisembat/lohduksimbat ia sowliaambat wew
taust edespama/ kuin on Yläst ia Morsiammet/ jolla hänen ylöns
paltisen raclaudens meitä cohtaan olis tietä andanut. Sillä

1. Nijncuin Yläst Yläns ia Yläns ylönsanda/ ja Morsiam
men raclauteen idzens yhästia/ Gen. 2.24. Ja ei ole siceen enä
caxi waan yri lih/ Matth. 19.6. Nijn myös H. CHristus
suurest raclaudest on Taiwost Yläns tygö alaseullut meidän
tygöm ia yhädistänyt idzens Neidzen Marian cohbus meidän
liham cansa/ Luc. 1. Nijn etä Sana on tullut Lihari ia osus
nut meisä/ Joh. 1.14. Ja me olemma nyet hänen ruumins Jän
senet/ hänen Lihastans ia luistans/ Eph. 5.30.

2. Nijncuin Yläst anda Morsiammellens formuret ia
muut Kihlaus merkit; Morsiam myös edestuo hänen lah/
ians/ etä ne siceen molemmilda puslilda oliste häiseri ia alino
maiseri raclauden muistori ia pandiri: Nijn myös H. Chri
stus anda meille P. Hengen ia Evangeliumin sanat yhderi to
tiseri Kihla merkiri ia pandiri meidän sydämijm/ 2. Cor. 1.22.
Etä hän on meidän ia me hänen omans/ ia tahto etä me ne
wahwan uscon ia puhtan sydämen cansa waстан otamme.
Nijncuin seiso kirioitettu/ Hof. 19.20. Eph. 1.13; Matt. 5.8.

3. Nijncuin Yläst hywäile ia cunnistele Morsiam ia sitä
enämin kuin Morsiam on ruma ia Röyhä/ ia Yläst ricas ia cun
nialisemi; Nijn myös H. CHristus/ joca on idze cunnian
H. CHristus/ 1. Cor. 2.8. Sen caidein yluwaisen Voica/ Luc.
1.35. Jonga ala caidei on heitetty/ Psal. 8:7. On meisä ylöns
annettu ia synnil sovaistuita weden pesos sanan cautta puh/
distanut/ etä hän meisä idzellens yhden cunnialisen Senracino
nan olis saattanut jolla ei pilclua eikä ryppyä ole/ eli foracuta
muuta sencaitaista/ wan etä se pyhä ia laittamatoim olis Eph.
5.26. Ja caidei coconans ihana kuin Euu ia walittu kuin Au
ringo/ Cant. 6.9. Puetettu puhtalla ia kiihdämäisellä silkillä
(joca silki on Pyhäin wanhurscaus) Apoc. 19.8.

Nam: S
Ur Sponsus
adharet
Sponsa: S
CHRISTUS
Eccleſia

2.
Sponsus dat
arrham

3.
Sponsus orb
nat Spon
sam: S

4. Nijn

4.
Sponſus doſ
ſendit Spōſ
ſam:

4. Näincuin Vlkä wariele hänen Morſlandans/ wiskoin
wainoitten piſkälä ia häwäſtyriä/ ia hädäs aruus pyöri/ että hen-
gen ſin uſein aldir pane: Näin myös H. E. H. J. Iſtus waſtoi n
caicſinaifſij candeiſt ia piſkälä/ meitä wariele/ kuin oma ſilmäes
räns/ Zach. 2.8. Ja on tuſcaſameidän tykönäm/ Pſal. 91. 15.
ſitää kuin ſe suurembi on/ ſitää libembänä apuns canſa pyöri/ tem-
ba ſitää pois ia ſaata uunin/ Pſal. 91. 5. Ja hän on ſe/ foca
meidän tuſcaſam/ meidän edeſtäm on Hengens ylöndandanut/
ſota suurembata rakentta ei taida kenelläſän olla/ Joh. 15. 13.

5.
Sponſus to-
lerat im
becillitatem
Sponſa:

5. Näincuin Vlkä färſt Morſtam. nens heikonttea/ näin
kuin heikombata laſtala/ 1. Pet. 3. 7. Näin E. H. J. Iſtuſſin
färſt meidän heikonttam/ eikä taido oifeudella meidän canſam/
Pſal. 119. Sillä hänen laupiudensa on ylönpalawa/ Ole. 11. 9.

6.
Sponſus ne-
ceſſaria pre-
ſpicit Spon-
ſa:

6. Näincuin Vlkä Morſtamellens edeſcadzo werhon/
waaret/ elaturen/ aſuinſtan ia muut carpet: Näin E. H. J.
ſuſſin pelläwäiſſilens edeſcadzo/ ei ainoaſt. ns caicſi maillmas
liſet carpet/ ettei heildä mitään hywä puutu/ Pſal. 34. 11.
Mutta ſinapi myös caicſinaifſella hengeliſifellä ſinapirella
Taiwala/ E. ph. 1. 3. Ja on walmiſtanut Jſäns Hwoneſen
monda aſunſija/ Joh. 14. 2. että jos tämän Majan 2. 2. Cor. 5. 1.
Tonga canſa idjeens on myös lohduſtanut P. Nies Baſilius, coſca yri
pöhtöi ihminen tyſyi/ cunga joutais/ jos Keiſarin wihan iuliſ: ſanoi:
ſi non capit me Terra, capit certē Coelum. i.e.

Jos ei maſa ſuo minule Maja/ Ei taida taſca Taiwafen aja.

7.
Sponſus in
mortem
uſq; adhaec
uſet Sponſa:

7. Näincuin Vlkä racaſta Morſlandans hamaan cuoleſ
man aſti/ Ruth. 1. 17. Näin E. H. J. Iſtuſſin kuin omians
racallaſtanut Mailmas/ niſſu hän heitää myös loppun aſti racaſti/
Joh. 13. 1. Eikä itänäns jätä heit orwoiri/ Joh. 14. 18. Waan
on heidän tykönänſ jocapaitwä Mailman loppun aſti/ Matth.
28. 20. Ja wielä ſteſengin hancalcifeſt/ Sillä Minä o-
len wahwa ſitää 2. Rom. 8. 38.

8. Näin

2. Niiñcuin Ylkä widhdoin ia wissmen wie. **M**erflomens
 cunnialifest (Hää jouckonens) **C**otians ia asetta caicfen hänen
 hywydens päälle? Niiñ **CH**X³ustuin on widhdoin meidän
 cansam tekewä/ cosca hän tule cunniasans/ caicfen hänen cuna
 nialisen Hää jouckons cansa/ **J** Melan P. Engelen/ niiñ hän
 wie caicfi oik iat **C**hristityt omistaman mailman olus **J**ar s
 walmiffectua **W**aldacunda/ **M**atth. 25. **E**ttä he olisit sielä
 cuin hängin on/ ia näkisse hänen cunnians/ **J**oh. 17. **I**n mittain
 siinä **P**yhäs **J**erusalemis/ **A**poc. 21. 10. **C**usa on sehcaltaiten
 ilo ia riemu eccet pyrkän silmä (nimitän täsä elämäs) ole (se
 caltast) nähnyt. **E**sa. 64. 4. **1**. **C**or. 2. 9.

Eadz/ tämä on nyt totifest yri suuri salaisus (nincuin **P**.
Pawoli sano) että **T**aiwan **H**E**R**N**A** **J**. **E**. wera syrtä
 sewaistut nijn suurest racasta; **J**a/ **S**i hęc misera natura
 (inquit **Philippus Melanthen**) non ita vagos & im-
 puros amores haberet, illustrior hęc similitudo esset.)
Jos ei tämä meidän wiheliäinen luondom olis nijn turmesdu/ että
 olis meidän sydämesän muita joutilaita riettaistit himots/ nijn tämä
Wertaus olis meille palio selkiämbi ia ihanaissmbi. **M**utte cunens
 gin sillä lehduttacem meitä/ cuin **T**aiwalisen **A**cademian tulennus/
 nijn stellä nämit aicci selkiäst taidam ymmärtä ia toderi näin me
Waan sillä wälil/ tietäm se/ cosca **Y**lkä **J**. **E**. meitä näin här-
 tasti racasta/ nijn racastacem me myös häudä juuri sydärem
 pohiast/ **J**a joca ei **H**E**R**N**A** **J**E**S**usta **CH**X³
 fusta racasta/ se olcen (**A**nathema **M**aranatha)
Kirottu ia cuoleman sadatettu/ **1**. **C**or. 16. 22.

II. **O**pinne/ että se yhimäinen **Y**lkä **J**. **E**.
 on wihissi ia totifest tulewa duomidjemä caicci **C**anssat/ **M**at. 25.
 32. **C**oco **M**ailman/ **R**o. 3. 7. **C**aicci **W**. aan äret/ **1**. **S**ä. 2. 10. **J**a
 coco **W**aan **P**ätrin/ **P**l 96. 14. **A**ct. 17. 31. selä elämät että cuollet/
1. **P**et. 4. 5. **J**a hän on tulewa nähywäisel muodolla/

E H

nijne

J.
 Sponsus
 tandem
 Sponsam
 in Demum
 propriam
 deducit.

Eph. 5. 32.
Sup. **M**atth.
C. 22.

III. 212 B
 . moini
 34A 60up
 111110 zur
 6. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

USUS IS
Informet
D. **J**. **E**.
Venturum
ad **J**udican-
dum cers
 tiss me;

& in forma
 adspiciabilis

nijncuin te näitte (sano HERRON Engeli) hänen mene-
wängin/ A.S. 1. 11. Että jocaidsen silmän pitä hänen näke-
män/ nijdengin cuin händä pistänet owat/ Apoc. 1. 7.
Zach. 12. 10.

Ja hän on tulewa älist/ picaisest ia tietämät. Cosca
ne Tyhmät syngemällän Synnin unes macowat/ luullen
caicki parhain päin oleman/ sanoden: Nyt on rauha/
ei ole mitän häätä/ silloin cadotus lange älist heidän
päällens nijncuin rascan Waimon lipu/ ia ei he
saa paeta/ 1. Thess. 5. 3. Ja silloin jotca walmit o-
wat/ menewät Vliän Jesuren cansa Häihän/ seben suuren
Caupungin/ P. Hierusalemijn/ cubunga ei mitän saastuttapa
pidä tuleman/ taicka sitä cuin eaubisturen eli waihen saatta/
waan ne jotca Caridzan elämän Kiriasa kirioitetut owat/ Apo.
21. 10. 26. Mutta nyltä tyhmild Dwi sulietean/ ia pitä ul-
zona seisonan/ cusa owat coirat ia welhot/ ia salawuotiset ia
murhaiat ia Epä-Jumalain palweliat/ ia caicki ne jotca wal-
hetta racastawat ia tekewät/ Apoc. 22. 15. Joidenga osa on sija
nä Järwes/ joca tulesta ia tulikwest pala/ Apoc. 21. 8.

U S U S. III.
Inform.
quod Advē-
tus CHRISI
impiis est o-
mnium ter-
ribilium
terribili-
ssimum.

III. Opimme/ että nijncuin HERRON
CHRISTuren wihmeinen tulemus on nylle hurscaille ihanais-
nen ia lohduinen (nijncuin saatta toises Dsas cuulla) Nijn se
on nylle Tyhmille/ ulocullatuille ia caickille Jummalattomille
nyri cosson/ waiwan ia abdisturen Päiwä Zoph. 1. 14. 2. Thess.
1. 8. Sillä se on se päiwä/ jona caicki nuclunet herätetään;
Jona Helwetti ia caicki Elementit heidän cuollens andawat;
Jona eroitetan Wuohet Lambaista/ Kiroct/ Siunatuista/
Zaitawat/ Tyhmistä/ Matth. 25. Ohiaect/ niuisista/ Matth.
13. Wanhurscat/ hulluista/ Sap. 5. Se on se Päiwä/
jona caickiin pitä ilmei tuleman (sekä pienet että
suuret

suuret) ja seisonan Jumalan kaston ja JES.
 C. ren Duomio. Jstuihin edes / 2. Cor. 5. 10. Ap.
 20. 12. Ja tekemän lugun EHX Jstuxelle idzeu-
 kin edestäns / Rom. 14. 12. 1. Pet. 4. 5. Caikist Ju-
malattomist töistans / kuin eläistans tehneet ovat / 2. Cor. 5. 10.
Caikist turhista sanoistans / Matth. 12. 36. Ja coruist puheta-
 stans kuin händä vastaan puhuneet ovat / Ep. Iudae 7. 14.
Caikist myös pahast sydämens tarwarast ja aaturist / Luc. 6.
 45. Ja caikist salaisist a. enoistans. Sillä se on se päivä / jo-
 na Jumala tuotta Duomion caiki salaut työt / ja saatta sen-
 gin waleuteen kuin pimeydes peitetty on / ja julista sydämen
 aivotureet / Eccl. 12. 13. Luc. 8. 17. 1. Cor. 4. 6. Se on se Päi-
wä jona Kiriat arwatan / ja duomitän niistä Kirioituxista / kuin
 Kirioisa Kirioitetut olit / Dan. 7. 9. Apoc. 20. 12. Etä
caiki joca ei ole tahonee Jumalata tuta ja meidän H. J.
C. ren Ewangelimita totella pitä menemän waiwa kärsimän
hancuikiseen cadoturen HEXran castwosta ja hänen cunnians
wälewyydest / 2. Thess. 1. 9. Cuikin sucuunda erinäns ja hei-
dän waimons erinäns (Heidän lapsens ja Perhens erinäns)
 Zach. 12. 11. Duomion angaruetta! eroitetta HEXran cas-
wosta ja hänen cunniafians ja mennä hancuikiseen cadoturen
Perklein cansa täist waiwa kärsimän joukonens.

Oi oli angara se Duomio päivä! Mitä synnisti / Ah Jumal aemat!

VI. Olcon sanottu meille cartamiferi / etten
 me meidän parannostam (se on käändymyst pahudest Jumalan
 p. leon / caturwaisel sydämel ja wahwal uscol J. C. ren p. jnan a. nsi
 on päälle) w. j. w. y. e. ä. e. i. ä. ulocullaisudella eli j. o. g. u. n. Jumal. i. s. u. d. e.
 warion alla, yhdestä a. s. a. s. t. n. i. j. n. toiseen y. l. ö. s. t. y. c. k. ä. ; n. i. j. n. c. u. i. n. n. ä. m. ä. e.
 E. n. i. t. y. h. i. ä. e.

IHSUS IV.
 Dehorta.
 Ne poeni-
 rentiam nec
 stram diffes
 ramus.

tyhmät Neidze on tehnet/ jotta caickena ellneautenans ei ole
malttanee parannosta tehdä/ waan on elänee ulrocullaisudes ia
suruttomattomudesa haman siehen asti/ että puoli yölinen hui-
to on heidän älist piös herättänne/ ia löynnne surutoinna/ pa-
liastettuna uscosta; Ja siten äsköin on he ruwennet ajattele-
man heidän tyhmytänns ia parannoksen hedelmittä tehdärens.

Mutt joudui myöhär/ ia tuli työlär/

Suljettut ustra awat.

Sencaltainen on myös se Nicas Mies ollue/ josta
idze H. E. H. Kristus todista Luc. 16. Etei caickena eliaicanans
ole ajatellut jocopaimäst herculist/ ia synnist elämä kiertans yö-
lönanda/ siehen saacka ee ia jo Helwettin joutui. Ja cosca hän
jo Helwetic warwas oli/ sitten äsköin on silmäns arwoi saanut/
ia ruwennue armoi kerjämän; Waan Ex Inferno nulla redemptio
zelwerist ei ole yhtiän lunastost eli pääsin päiwä.

Musta niñcuin sillä Niccol Michel on wissi Belie elos/
niñ myös nällä wissel Neidzel (sen pahempi) on wissi Sifarta
wielä tänne jääneet/ jotta cumbican puoli ei tahdo parata paha-
menons. **Muutamal** kuin cun' ewatheitäns neuwottawan
parannoksen/ niñ sitä etämmin paadustawat sydämens kuin
Pharao ia Judalaiset/ wastaden ilkiäst: Ei se taida ta-
pahetu/ Jerem. 18. 12. Item: **Luca on H. E. Kra/**
longa ändä minun pidäis cuuleman? En mitid
sitid H. E. Kra mitän tiedä/ Exod. 2. 5. **Joidens**
ga cadotus picaisest päälle tule/ niñcuin Pharaonin/ Exod. 14.
Ja Judalaissten/ Ter. 19. 7: & 52. 4.

Cor obdus
rando.

proerasti
rando.

Muutamal taas wissyyttelewät parannostans yhdest
päiwäst/ toiseen/ sanoden (Corpein tamal) **Cras, Cras**
(Huomen/ Huomen. Waan Qui non est Hodie, Cras minus aptus
erit.) **Toid ei tänäpäin taita parannost cunlla/ taita wähemmun huo-**
men soweltax culla. **Ja oikia carumus/ niñcuin huomeninen**

1.

2.

gin

gln päivä ei ole meidän voimastam. Ja ei ainoastans huomenifest/ mutta myös tästä ia jecapäivästä pitä meidän wihoihin lugun tekemän **J**malan Duomio. **J**stuiimen edes: Ja **sted** suureman tilin ia raseamman lugun lascon oleman/ cuin jecu enämman eläryt ia parannoastans wijsuytellyt ombl. Huomeninen päivä myös/ ei ole nijn wiisi/ cuin nijden **J**malattomain cadotas. Ja **J**malala on tosin nylle caturvaisille luvannut Syndein anderi saamisen/ mutta elä toiseen päivän ei ole heille luvannut/ sano Augustinus. Ja tämän tähden (nimitetään Syndein Anderi saamisen) pitä sinna (**J**malala) caieki Pyhästin rucoileman pitäällä ajal/ sano David Psal. 32.6. **S**entähden myös **P.** Lutbes rus opetta Ehtolugusa/ joca Ehtona sanoman: Ja rucoillen sinua/ etäs caieki minun Syndini Anderi andoisse. **M**elue enime yhdest Philolophurest/ cospa hänen **A**stamans cudzu händä **W**terasens toiseri päiväri/ nijn wastais: **M**ires iari päiväri cudzu: **E**n minä ole itänans ereeni pannut/ eläkkeni toiseen päivän. **J**malatekisi/ etä me näin ains jecapäivä täydeliset paranoret wal mistaisin idzeni käymän sille **T**aiwatisel **W**teraspidol/ **E**wange liumin **S**äthyn/ engä wäwytais toisest päivästä/ toiseen/ nijnnein moni teke.

Muutammat myös aina wanhuuteen wijsuytelis/ sanoden: In senectute
tem renic-
endo.

Unori ehdin wiäl/ Parannoist tehda tääl/ etc.

Waan se on tietämätöin/ jos wanhoxi saat elä/ etä cuin **H**aran/ Gen. 11. 28. Ger ia **D**noh/ Gen. 38.6: ia **A**bsalon; 2. Sam. 18. 15. &c. **S**illä **J**malattomat ei tule puoli ikääns/ Psal. 55. 24.

Ja/ eikö se suuri häpiätän ole/ pitä eucioistawaisen nuoren ikäns **S**ynnin orian/ ia siten ästön woimattomuudellans ajattelis **J**malat palwellarens. **A**h

Näings maron tuot/ sille cuin sinun on luoh. (Saa
Ets pahemman puolen itäs hänel suot/ sit setin tietämätöin jos sen

Eikö

31 Eikö myös se ole ulocullattu in tapa/ ajattelun sieteen
äsköin laePata syndi tekemäst cuin wanhaxi ia woimattomaxi
joutuwat. Ja sen cansa andawat tietä/ että jos vielä enä
eläisse/ niin enämän syndi tekisse/ waan cuin woimattomaxi tu-
liste/ niin sieteen äsköin laekaisit/ cuin idze syndikin heidän jo y-
lönanda. Njncuini se Ricas Niestkin aiwoi tehärens/ Luc.
12. 17. Joca tota pikemmin sai sanoman tygöns: Siinä
Tompeli/ tänä yönä sinun Sielus sinuld pois ote-
tan. Sentähden K. Salomon sano: Ajattele sinun
4. Suoias sinun nuorudesas/ ennen cuin pahat päi-
wät tulewat/ Eccl. 12. 1.

Ad mortis
usq; horam
protrahedo

10. Muutammat owat sencaltaisetkin/ ettei etnein cuin cuo-
lema tielis parannoit tehts ia silloin äsköin ajattelis Papin ty-
köns cudzuarens/ ta lukearens Rucous Kiria: ia andawat Bi-
bliat edesäns saarnatta. Waan cuule mitö P. Augustinus sano:
2. Minä olen lutenut/ ia luteden teronnt coco Biblian ia P. Ramatun/
waan en ole lörmnyt wjmeiselläns parannoit tehnen/ cuin ainoan
Ryöwäin Kirian puussa/ Luc. 23. 41. Waan monda tubat carumas
3. romd Njctän Niichen cansa cadouuren tullet. Ei seijs se myös
Papin woimas äsköin wjmeisel heffel puhalda uscon öliy Jhs
misen sydämen/ jollet se ennen ole palawainen/ sillä siehen tar-
witan Jumalan sanan cuulo/ ia sen kättemys/ songa cautta P.
4. Hengi uscon waicutta/ Rom. 1. 10. Luc. 11. Ja cosca JB
mala näle/ että hänen Sanans ia ne P. Sacramentie joca
ylöncadzo hywäs woimasans/ niin JBmala hänen wanhurs-
can Duomions jälken/ ei salli Hengen hädäsäkän niistä ofalliseri
tulla/ taict ei salli Pappia saada/ eli joutu niin woimattomaxi
etteikä enä idze woi lukea ia rucoilla/ eli taida kästetä muittens
gan lohduroft ia sijetä ofalliseri tulla. Sgrä Bernhardus sano:
Frustra queruatur in necessitate, que non fuerunt que-
sita in pace. Huikan niistä hädän aicana haetan/
Jou rauhan ajal ei otet/ cuin caritan.

Monel

Monell sairall ihmifell tule myös pallo suru ia ajattya:
Emännästäns/ Rapistans/ Perbestans/ Aikastans/ Zawora
stans/ Caupoistans/ Plo: cannoistans/ Welgoistans ia muu
sta mailmaliffi menoist/ ettei ajatus ruuallen joudatcan kuin
nijn/ ia nijn Sielun autuuden aiat unhottawat perättö
märi.

Muutamil myös joutuwat wiheliäiset lohduktajat/ ty
hällä puheilla/ Job. 16. 2. Pikkaden ia härkäisten Kymmenesti
jerjestans/ C. 19. 2. Aikifellen heidän waiwans/ Matth. 27. 4.
Kiristellen hambaitans ia wändellen päätäns/ Psal. 22. 8. Job.
16. 9. Ja ei se wiel wahn mieli corwas sairale/ että usem
caikild ia omaa hyones olewaisildakin tule ylönnettetxi/ ia se
tä pikemmin kuin Tauti ia tusca rascambi on suututan/ ia es
nämbi apu ia lohduktust tarwitoisin. Jonga ylidze P. Mies
Job surkiast walutta/ Cap. 19. v. 13. ad 22.

Moni myös tule äkist nijn termatuxi/ ia taudild woites
tuxi että suuri osa aijust nijn helcoxi tulewat/ etei enä taida yms
märtä mitä oikian parannoxyen tarwitan; Niincuin wirres
weifatat:

Tuollon ajal/ catusus tyi camal/

Cuin Kieli ei puhu woi sil suustans/ eit aiju ajatella autuuttans.

Ja cum ei aiju enä taida ajatella autuuttäs/ nijn sijrä Jos kuin
pitäis Sielüs autuutta ajattelemä ia Jumalai Syndeir äderi
saamisen edest rucouleman/ nijn puhuwat usem taudin herteis
niftä kuin suru. Lifet owat ia camalat tuulia Niincuin Job hänen
Taudins raskaudes on fixonn ut Syndymä päiwäns/ toiwot ettei olis
fican tähän Walkenten syndynytän/ Cap. 3. 2. & 10. 18. Enot cuors
mans raskaman Meren Sanda olewan/ C. 6. 3. Suuttui elämäns/ os
lis suonut Sieluns hirtetyxi ia Luunsa Tuollexi/ C. 7. 15. Tuuti Jo
malan händäns pian surettaman/ C. 6. 9. &c. Jos nyt tämä caidein
JWyalisin ia karsiwällisin Ihminen/ on w hdoin taincoltaisijn kiusan
axin joutunut ia jencaltaisis Camp auris oliut (niincawwan cum Jo
mala hänen uscons kipinän on ilmei tuottann/ että cuitengin on tate
nut idzens ylös ajenda/ sanoden: Minä tiedän minun Lu
nastajan eläwän/ etc. C. 19. 25.) Mitäst sis ne Jumalata
con ac idjestäns luulewat? Cuiinga he uscon cainsa taigwat idzens

D

ylös.

yläkosenda Luuastajan J. E ren päälle/ jotca ei hinda ennen ole sydi
mei las pirtant ja mustanut/ eikä catkena elicautenans parannoren
hedelmät tehnyt. Se josin pehald omald tunnold wjmeien nijn per
liäretin/ että Zengens abdisturest huocawat ia sanowat: **Ne Oz**
lemma crynet oikialda tielä/ c2. Sap. 5. 3: 6. ad 15.
Ja sitten rupewat sanoman Wuorille: Langetz
eat meidän päällem/ ia cuculoille: Peittätät mei-
tä/ c2. Luc. 23. 30. Apoc. 6. 16.

7. **Ja wielä sitten moni tule nijn picaisest täst elämäst pois**
oteturi/ ettei toisinans lengän sitä taida tietä eli nähdä/ eikä
taida kustacan lohduust joutua/ eikä idjetän ennätä parannost
ajatteleman/ jollei se ole ennen tapahunut.

8. **Ja ilman näitä caictia/ wjmeinen H. CHX Jsturen**
tulemus se tapahu nijn ätist ia picaisest/ että ne jotca ei silloin
walmit ole/ nijn heidän edestäns Taiwan Dwi sulietan: Eikä
sitten enä heille sitä awata. Eikä sitten enä saa cuulla Mosesin
ia Prophetat/ ei cudjuta Ripille/ ei tarita Sacramentia/ eikä
jotakin parannoren hedelmät taita tehdä. Eillä Post mor-
tem nulla erit occasio discendi Sacra. Euollon jälken
pandu on Dwi telken:
Ei Parannoren patca cusan cuulla/ nijn Jdeun qancatckiseen tullan.

Sillä Imperatum inveniet ille dies, quera imperatum invenerit vita
sua ultimus dies. Se Wjmeissäin päivänä löyran ilman paranno-
sta/ jotca ei cuolleffanscan ole parannost tehnyt/ sano Augustinus. Item,
Qualis quisq; moritur, talis & iudicabitur. Niillä sawal jocu cuole/ sillä
sawal Duomitangin. Joca siis caturwaisel sydämel/ ia oikias
uscos CHX Jsturen päälle/ selä Christillises rackaudes ia so-
winnos täälä lähtee/ se tule autpari/ Marth. 10. Ja saa elämän
Eruunun/ Apoc. 2. Mutta joca caturmattomal mielel/ ei
päuscos/ wihäs ia catendesä täälä eri/ se tule tyäisen pynnan stan.
Musta ssa kuin Syrach neuwo/ Cap. 18. 22. Item:

Keng catu a, aliqns autuas liene/

V. Olcon

V. Oleon nämät sanotut meille neuvoti ia
 ostenorexi/ että idzecculin kaändä idzens pahudestans Juma
 lan tygö wahwan useon cansa/ nijncauwan crin Armon aica
 kasts on. Ja että nyte on otolinen aica/ ia nyte on autuuden
 päiwä/ 2. Cor. 6:2. **Kääntäkän** siis nyte cohta focainen idzens
 wäärystešans/ ia heittäkän pois tyköns caiken hänen ylidze-
 käymisens/ ia tehkän idzellens uden sydämen ia uden hengens/
 nijnceuin **Jumala** neuwo Ezech. 18. 31. **Muistaden** myös
 mitä **P. Hengi** sano/ Psal. 95. **Tändäkän**/ jos te cui-
 letta hänen änen/ nijn ällät paaduttaco sydämi-
 täkän/ **Waan Tuleat**/ cumartacat Polwillen langet-
 cat/ ia maahan lastecat **H. & K. Kan** meidän Luo-
 jam eteen. Ebr. 3. 13. **Gadzocat**/ nijncauwan
 cuin **Tändäkän** sanotati/ ettei jocu teistä **Eynnin**
 petoyen cautta paaduis/ 12. **Sillä**/ Jo on Kir-
 wes pandu **Puiden** Jurelle 12. Luc. 3:9.

USUS V.
 adhorta.
 ut nunc
 tempore
 gratie
 ad DEUM
 uera fide
 conuertat
 mur.

Wan ettei ihmisen Tie ole hänen woimasans eitä yhden-
 gän Niehen wallas cuinga hän waellais ia käymisens oshnais
 Jer. 10. 23. **Engä** me ole idze meistäm soweliat totakin ajat-
 teleman/ nijnceuin idze meistäm/ 2. Cor. 3:6. **Mutta** **J. B.**
 wala waicutta meisä sekä tahdon/ että toimituren hänen hywän
 suosions iälken/ Phil. 2:13. **Sentähden** ottacamme waeri/
 ia nouiticam hywärem ne walicappalet/ seidenga cautta **J. B.**
 mala kaändä syndistä hänen tundois ia ylöe pira uisic tykos
 (ettei usconolin Sydämein Lampus itär äre puuttuis ia pala-
 mast sammuis) cuin on:

Prooccupatio.
 1. 2. 3.
 4. 5. 6.
 7. 8. 9.
 10. 11. 12.
 13. 14. 15.
 16. 17. 18.
 19. 20. 21.
 22. 23. 24.
 25. 26. 27.
 28. 29. 30.

1. **Jumalan** Sananohtera cuulo/ Rom. 10. 17. 14. ser-
 allinomainen ajattelen us ia tuctistelen us/ 1. sal. 1. 2. Joh. 5:39.
 Act. 17. 11. Jo hywän counclijeen sydämeen lättemys/
 Luc. 8. 15. & 11. 28.

Medis con-
 versionis ac
 sustentatio-
 nis uera
 fidei.

12. Sacramentein nöyrä (ia ussa) nautisemus/ jotta os-
wat uden Syndymisen pesot/ Tit. 3. Synlein puhdistoret/
1. Joh. 1. 7. Vcon wäpisturen merkit/ Rom. 14. 11. Ja os-
man hyw in tuñon Effeis/ 3 Bmalan tykönä/ 1. Pet. 3. 21.

13. Nöyrät Nucouret 3 Bmalan tygö; Cumartain
meidän Polwem meidän H. J. E. xen 3 san puolen/ että hän
annais meille wolman hänen Hengens cautta wälwäri tulla
sisälises ihmises/ ia että J. E. asuis uscon cautta meidän sydäs
mesäm/ Eph. 3. 16. Sentähden tule idjecungin sano: Pa-
lauka HERRA meittä jälles sinun tygös ei, Thr.
5. 21. Jer. 31. 18. & Psal. 51. 12. Psal. 139. 23: & Luc. 17. 5.
Marc. 9. 24. Item:

D snä 3 Bmal/ Corwas tänne cumar:

Aut armollas mna parannoren/ pois synnist etten tulis cadoturen.

JESVS Zaiwast/ Cadjomus waiwast/

Pekelen pauloist mna ulos aita/ Pijnsä ia euolemas cowan cautta.

Aut Hengi Pyhä/ Ehduttaja hywä/

Mailman turha meno wältämän/ Zänen häy hecumatans hyljämän.

Item: Useo mal luja laina/ päälles puhdas JESV etc.

OSYS VI.

Refutat. I.

Pontificis

rum operis

bus bonis

& supers

erogationis

ae suffragii

Sanctorum

frustrā an-

nitentium.

1.

2.

3.

4.

5.

VI. Oicon nämät sanotut wastoin Paawilai-
sta/ jotta omijn töihjns huetan luottawat/ ia niillä auttawans
multa in tohi in lehuwat: Edesmenneit myös Pyhiä apuun
ehiwän turhan luulewat. Sillä nyhcuin ne wissat Neidjee
ei töidens anstolla taitanet autuaxi tulla/ ei semmengan niiden
tyhmäin apuun ehiiä: Waan palawaisen uscon cautta yhiän
EHA 3sturen päälle/ owat tullet otolisexi: Niin ei welikän
(taicta Sijarcan) taida ketän lunassa/ eikä 3 Bmalalle ketän
sowitta/ Psal. 49 8. Ja jos wielä ne Colme Niestä Noach/
Daniel/ ia Job kela olisit niin he ai noastans pelastawat hei-
dän Sielunsa heidän wanhurscaudellans/ Ezech. 14. 14. Sillä
niin on Kirjoitettu: Wanhurscas elä hänen uscostans/
Hab. 2. 4. Rom. 1. 17. Item: Rom. 3. 20: & 4. 3. Gal. 2. 16.

Eph.

Eph. 2. 8. Luc. 17. 10. **Ja jos** toinen toisens (eli) hywät työt
niin suuret olis eestä ne) taitaisit autuuri saatta/ niin ei olis tar-
wittu **EHX** Jhusta Lihaan tuleman ja oleman **Sowinnon** ei
ainoastans meidän waan caiken mailman syndein edest. **I. Joh.**

2. 2. **Ja jos** Paawein/ Nunclein ja Nunnaïn työt jotakin
auttaisit (cuin on heidän walwomissens/ oman ruumin piexämi-
set/ wihti wedet/ ämättein elo/ uhrin loucas ja Birco-Messut/ ruo-
cain eroituret ja turhat Paastot/ Naimattomus/ Ewain palwellu-
ret/ edesmennein Pyhäin tygö encouret/ Pelagrimin Reijut/ ja wael-
luxet Romijn/ Hierusalemijn etc.) Niin ei pyrkän koghä ihmisen
taitais armo kassetta jolla ei wara olis Paawin cufarosta täyttä
ja Aneita saads. Ja cuitengin yhteisessä Köyhylengin anda
H. EHX Jhus Ewangeliumita saarnata/ **Matt.** 11. 5. Ja
caiecia synvisitän suloisesta tygöne cudzu/ y 28. Ja tämä on
Jumalan tahto/ ja **Jumalan** työt/ että me uscom hänen
päällens/ ja sen caulta saom. ij neaicisen eläntän/ **Ioh.** 6.
28: 40.

Cuitengin hywät töitä ei pidä unhotettaman tehda. (Cuin on **Ju-**
malisuus Luoja wahan/ ja rackaus lähinäisellen/ sekä **Wirast** waari
pitämys) sillä ne owat **Jumalan** Laus Kästeryt; Ja owat uscon he-
delmät/ **Jac.** 2. **Rijtolisuden** merkit/ **Matth.** 5. 19. Ja muideu (uscol-
listen) opeturet/ **I. Tim.** 4. 12. Cuitengin ei nän ajatellen/ että niillä
ansataan **Jumalan** Armo ja hänen autuus/ sillä se on **Jumalan**
lahia/ uscowaisille/ **Eph.** 2. 3. **Marc.** 16. 16.

II. Olcon nämät sanotut waston **Calwiniancit**/ jotca ei
luule waffut est syndynein **Jumalan** armost ja **P. Hengen**
aswimest eroitettoman/ ehkä cuinga eläisikin: Waan niin
cuin ne **Wass** Tyhmiä Neidzet tulie paliafeturit **P. Hengen**
lahioista/ ja heidän Tyhmydens tähden **Jumalan** armon **Dwi**
tuli heildä kigni salieturi/ niin se tapahet wiclä caiecin cansa/
jotca ei wahwana loppun asti pyssy/ **Matth.** 10. 22. Adde e
Conc. m. Sup. Bened. Comm. lit. E ij.

III. Olcon sanottu waston niistä wääri opetta **Anabapti-**
stereit. Jotca kieldäwät **Sauracunnas** olewan eli sallitta-
man seculaisi/ waan caieci puhetat/ cuin cuitengin löytän aina

de malo, **Zyhmä** ruffaffen seas/ **Huoria** ia **Poretosa** cunniallifen **Neid-**
mitta, **jetten** ia **Matronain** waihel. 9. **Sillä** ei ne ole caicki
esse prohibentium. **Israëlitat/** **Jotca** **Israëlist** owat/ **Rom. 9.6.** **Eikä** joca
nen **cuin** sano **HERA** ij. 12. **Matth. 7. 21.**

II. Pars

Parabolæ
applicatio.
Ubi observ.

1. Propo-
sitiō

Toinen Osa.

Zsä **Toises** **Osas** edespannan/ mitä **H. Chri-**
stus tallä **Bereaurella** tahto muistutta ia tietä anda / niimitä
täm/ **cuin** hän sano: **Walwocat; Ja** niincuin seis/ **Mar.**
13. 33. **Cawattacat/ Walwocat/ ia** **Kucoilcat.**
Ja ettei jocu ajattelis näitä ainoastans **CHR** **Isturen** sanos-
nen njden **Dpetuslastens** tygö/ **cuin** hänellä silloin oli/ waan
yhteisest caicki ein **Christittyin/ A Et. 11. 26.** **Sentähden** sano
sijnä **cohta** peräs/ **7. 37.** **Mitä** **minä** teille sanon/ sen
minä caikkille sanon: **Walwocat.** **Eusa** **walwomi-**
sen **cansa** **H. CHR** **Istus** ei **luonolista** **unda** **pois** **kiellä/** **joca**
luonon **cansa** **on** **yhtäinen/** **ia** **cohtuella** **tapahu/** **saatta** **myös**
ihmisen **tulewaisijn** **toihijn** **seweliari/** **(Cuin** **sanotteu** **on** **Chro-**
Engun **Saarnas. 3. Osas.)** **W. utta** **tahto** **cawabta** **meitä**
Synnin **Wnest** **ia** **caikest** **wäärdest** **ia** **surruttomudest** **Sielun**
Wuuden **osiois.** **Item,** **Epäuskoist** **ia** **caikist** **ihän** **himost** **ia**
hecumant/ **joisa** **macaraiset/** **owat** **elämäld** **cuollee/** **1. Tim. 5.6.**
Zabto **ssa** **H. CHR** **Istus/** **että** **me** **aina** **(Pöllä** **ia** **Päiwällä)**
Walwoisim **Hengesä/** **se** **on/** **että** **me** **aina** **olitim** **walpaat**
Hengelists **asiois** **ia** **pyhä** **menois/** **odottaden** **ia** **ikäwöiden** **H.**
Isturen **Exen** **jälken/** **nimitäm:** **Alinomaisel** **3** **Walam**
Sanan **ajattelemisel/** **Pyhäim** **Kristusten** **lukemisel** **3** **W-**
malisten **Wirtien** **waisamisel/** **ahkerat** **Kircon** **käymisel** **Kuco-**
uril **ia** **raittudel/** **Luc. 21. 11** **Ja** **wirtäl** **Wross** **waarin** **ottamä**
selä

sell/Rom. 12.7. Eukin eudzumisesans/ Eph. 4.1. Ja yhtes sam-
 mas sanuottu: Mitä itänans n e teemme/ eteem otam/ pu-
 hum eli ojatteleem/ niin J. E. ren tulemisen aina mielesäm pitäi-
 summe. Mitä niin? Sillä ee te tiedä Päivä eilä
 hetke/ jona Jhmisen Poika tule. Eusa ihmisen Po-
 ian cansa H. E. H. Kristus ymmärtä idze Hänens. Ja eudzu
 idzens Jhmisen Pojari/ että hän ihmiseft (nimitäin/ Neidzeft
 Marci) Jhmisen luonnon Sielun ia Ruumin puoleft on
 päällens.ottanut/ ia fen yhdytänyt J. Bmalan Luonon yhtey-
 teen yhteen Personans olemiseen. Josa yhtedes Hän on
 myös tulewa wimeisnä Päivä äänä ia nähtävä sekä tuttava Jh-
 misen Luonnosa cum Duomidze caicki Eläwät ia Euolleet.

II. Ratio
 propositio-
 nis

Täsi tule tietä 1. Ettei H. E. H. Kristus senwvort ole
 suliettu johongun wiisun paickä/ ehkä hän sanotan Tulewan;
 Sillä hän on Jhmisengin Luonnon puoleft joca paicas läpänä
 olemainen/ ia meidän tykönäin ia kellellemhaman mailman
 loppun asti/ Matt. 28. 20. 8. 13. 20. Ja sitteengin yhancaickijest/
 Ebr. 13. 8. Ja mekin aina hänen cansans/ 1. Theff. 4. Mutta
 cosca hän sanotan tulewan/ niin ymmärtetän hänen erinomai-
 nen ia nähtwäinen tulemisen joca tapahu wimeisnä Päivä
 nä/ cuin hän tule suurella woimalla ia cunnialla/ Duomidzeman
 Eläwäe ia Euolleet.

III. Reso-
 lutiones du-
 biorum;
 plerorumq;
 I.

2. Ja waicka H. E. H. Kristus sano Ioh. 12. 47. En minä
 tullut Maailma duomidzema/ waan wapattaman.
 Sijnä hän puhu hänen er simäifestäns/ nimitäin/ Ehan tule-
 mifestäns/ cum J. Bmala on lähettänyt Poicans Mailman/
 ei Duomidzeman Mailmata/ waan että Maailma pits Hänen
 sauttans wapattaman/ Ioh. 3. 17.

2.

3. Ehkä myös Apostolit sanotan Duomidzeman n. Jf-
 raelin Sucucunda? Matth. 19. 28. Luc. 22. 30. Niin se on
 ymmärtettävä tapahuman todistamisella E. H. Kristuxen pu-
 hen/

3.

hen/ Ioh. 12. 48. Ja wahwistamisella E Hristuren Duomis
on/ oikian olewan/ uscomaisia autuaxi saattais ia uscomattomia
cadottais; Ja oliste niñcuin sen alla kirioittajat; Waan cui
tengin H. E Kristus hån yxinäns on säättöy Flawitten ia Euo
luitten Duomarixi/ Act. 10. 42.

4. Ja waicka Wijmeinen Duomio/ on Opus DEI ad
extra (niñcuin Schouluisa luetan) ia niñ coco Colminaisus
delle yheinen/ niñ se on ymmärtettävä ratione ordinatio
nis, että P. Colminaisuden neuwosta on se niñ säättöy ia ai
wottu Duomio tapastuwan/ waan E Hristurel omistetan ia
hänen tygöns ainoastans tule/ ratione executionis, Toimis
turen puolest; Sillä waicka se wanha kirjasta/ Isä J Bmala
Duomidze/ Dan 7. 9. Ei cuitengan hån seorlim erittäin eli
paidzi P jatans ketän duomidze/ waan Poicans cautta/ jonga
haldun hån on cailken Duomion andamut/ ia woiman caicki
Duomitea/ Ioh 5. 23. 27. Joca myös Eihan ottamisen puo
lest/ nähywäisel muodol duomion caickein ylidze sano. Sillä
niñcuin se Duomio menon on nähtävä cailkida; ia Jumalus
den Luondo ei taita nähtä/ mutta ainoastans Jhmisen Luondo;
Sen puolest siis Duomion langetta.

5. Mutta cuingast siis se on/ cuin seisö Ebr. 9. 27.
Caickein Jhmisten pitä wihdoim Cuoleman/ mut
ta sen jälken Duomio.

Ja
Cofes iocu Cuolepi/ Täälä poies huolept
Byll on ijancailkainen Sija/ edes pyrywäinen.

Niñcuin myös Lazaruren ia Riekan Michen meno/ sen todes
xi nähtä/ Luc. 16. 22: Täsä tule tietä että se Duomio on
Particulare, ia tapastu ainoastans muutamille; Nimitetään
niñlle jotca Ajallisen Cuoleman cautta tulewat pois oteturi täst
elämäst/ ennen Wijmeist E Hristuren tulemust; Tapastu
myös ainoastans Sielullen. Mutta että Jhminen ei ole ai
noastans Sielu/ mutta myös ruumis; Ja ennen HERAN
tule

eulement Ihmisen Succunda ei caieki hucu/ Luc. 21. 32. Et
ennen nuu/ 1. Cor. 15. 51. Waan Maailma pyry cohdallans
aina Duomio-Päiwän assi/ ia jos toiset nuukuwat/ se on/ aias
lifest cuolewat/ ngn toiset siliwät ia on nstää aina setca äiken
sääwät nstää nuukuineist/ Wijmeiseen HERRan eulemente/
1. Thess. 4. 15. Sentähden sjo Jumala on yhden Päi-
wän säätännyt/ jona hän on Maan Pyrin Silu-
della Duomidzepa/ sen miehen cautta/ josa hän on
sen säätännyt/ Act. 17. 31. Ja silloin tapohtu Iudiciuma
Univerfale, Pri Yhteinen Duomio/ caiekein ylydye/ selä Eläs
witten että Euolluitten/ Ruumin ia Sielun päälle.

Eläwät ne muutetan yhdes ajan rahdusa/ ia Silmän
Napäyres/ 1. Cor. 15. 51. Ja temwatat ylös Pilwihin/ ia
käywät Sielunens HERRa wastan tulihin/ 1. Thess. 4. 17.
Mutta näiden cuolwitten Sielut/ cosca heidän Ruumin wiro-
gotetan ia tulewat Duomiolla: Nijn heidän Sielunstin sil-
loin edestulewat cukiin omaan ruumisens ia asuiustjans/ 1. Cor.
15. 38. Job. 19. 26. Sillä cosca H. E. H. Kristus lähte Jsäns
tykö Duomio-Paicallen/ caiekein P. Engeleins cansa/ nijn
hän niden wanhursain Sielut Jsäns tykö ia Abrahamin hel-
mast/ wie myötäns suurella ilolla sisälkäymän heidän Ruumi-
sins; Nijn cuin he alati olit toiwonet ia ikäwöinnnet heidän
Ruumistens ilolist ylösnoufemust/ ia yhdisteetynä siehen iloon
tuleman/ cuin Sielun puolest olit io nautinnet/ Luc. 16. 26.
Nijn myös/ cuin Perfelet pitä edeskäymän sille Duomiolle/
nijn Helwettikin anda ne Euollet cuin heisä olit/ Apoc. 20. 13.
Ja ne Sielut cuin sinne olit joucunet pitä myös sisälle käymän
ruumisins/ ehkä se tapohtu suurel Hammastyxel ia wapistoxell.

Ja nijn ne Wanhursat silloin Sielunens ia tirkasterut
ruumeillans ynnä E. H. Kristuren ia P. Engeleincansa/ suurella
Eunnialla ja iloisa ns sisälkäywät tjancaiekiiseen Elämän/ cusa

on Katos/ Eunna/ Kallha/ ilo ia Niemu caicein heidän yltä
 zens/ Rom. 2. 10. Waan ne Eymät ia Jumalattomat Sie-
 luinens ia häwästeenil ruumeilläs/ caicein Perkelein ia heidän
 Engeleins cansa/ suurella häviällä ia itkulla menewät (cuin
 Lambat teurastetta) tjancaiceiseen Helwetin Tuleen/ cusa on
 alati murhe ia waiwa caicein heidän päällens/ Rom. 2. 9.

Waan etten me tiedä sitä Päiwä eli sitä Hecke Päiwäst
 caicea Yöskä/ cuin H. E. H. Kristus tule/ warhain eli hilian wal-
 tial eli pimiäl/ maates eli walwoisa. Item, Nuorel Wans-
 hal eli tefsi tälläm. Niincuin myös tietämätöin on cosca
 ia cuica Tuoleman cauttekin tahto täälä ennen pois cudzua;
 Sentähden neuwo H. E. H. Kristus meitä joca Hecki ia caiceina
 Eliacanam walpaana oleman (Jumalists hariatouris) ia ruoi-
 leman/ että me mahdolliset olisimme wällettämän/ caiceia niittä
 jocca tapahtuman pitä/ ia seisoman Ihmisen Poican edes/
 Luc. 21. 36.

Opet: Toisesta Osasta.

§ 3 U S I.
 Allegor.
 Continen-
 preparatio-
 nem Chris-
 tianæ Ec-
 clesie in ad-
 ventum
 Sponsæ
 CHRISI.
 I. Fidei a-
 gem seruan-
 do.

I. Opimme/ Tuinga cugin Christillisen Ih-
 misen tule walmista Ylkä Herra Christusta wastan/ nimittäin:

I. Bscolisudella. Että niincuin yri oikia Morst-
 an pitä hänen uscollyudens lupourens ia listons aina wahwana
 oma ylkäns cobden/ eikä enä muuhqn caso/ waan wälttä heidän
 seurans/ ia muistuttele/ aina oman Ylkäns pubeen/ liston ia
 rakkouden päälle: Niin caicein Christityingin tule aina
 wahwano pitä sen lupourens chin Eastees on wihdoin H. Errol
 Christurel luwannet: Ollen erinäns Perkelest/ caikisi hänen
 tekoistans ia menoistans: Wällettäden wäärät opit/ epä- Ju-
 malan pahweluret ia caicei Pahansoret: Pitäden idzens aina
 haastuoinna Mailman edes/ wahwan uiconis touwon H.
 Christuren päälle/ eikä toista niellä enä ota/ Gal. 6. 10. Eikä

falli

salli uscon Sliyá ilánans sammutetta sydämeštans/waon mu-
sta aina Plián E hdisturen raekauden ia hänen puhens päälle/
erinomaisest cuin hän sano: Ole uscollinen Tuoleman
asti/nijn Miná sinullen Elämän Trunun annan/
Apoc. 2. 10.

2. Caunisturella. Njncuin Morslan soweliast/sää 2. Decente
dylifest ia cunnialifest/walmista/ puhdista/ ia caunista idzens ornndo's
Pfkans wostan/ ia sitá enámin ia kirjumast cuin sen ymmärtá
likemmä jouturwan/ njncuin Rebecca Hachi wostan/ Gen.
24. Ectá hänen cauniudestankin Pfká idzens ilabuttais/ Psal.
45. 9. Ja ylidzen caickia pitáwát sen salaisen Jhmisen sydä-
mes ilman wiata/ lakiolla ia hiliaisella hengellä/ 1. Pet. 3. 4.
Nijn caickein Christiceyngin tule aina olla caunisteeme/ caickella
lakiudella ia wiattomuudella/ erinomaisest ectá me olisim coco-
nans ssáld puheat ia caunise/ Psalm. 45. 14. Poispannen sen
wanhan Adamin meiká caickein hänen himoins ia haluins can-
sa/ carwáheaden ylönshömisest ia juomisest ia elaturen murhest/
Luc. 21. Ja olisimme silloin aina Pyhisä menoisa ia Juma-
sisudesa/ 2. Pet. 3. 11. Ja ylidzen caickia pitáden uscon ia hy-
wán owan Sunnon/ 1. Tim. 1. 18. Ja sitá hartamast cuin
ymmárrámidze Plián J. E. ren láhá olewan/ ectá hän meidán
(ssállifest) caunisturestammekin idzens ilabuttais/ Psal. 45. 9.
Ja sanois yhteen talduans: Ah Minun Ystáwán/
tule minun Krydimahan ia syö hänen caillita hedel-
mitáns. Item.: Etyökát Minun Armani/ ia
Juocat minun Ystáwáni/ Cant. 5. 2. Ja njncuin
seiso Matth. 25. 34. Tulcat Minun Jsáni siuna-
tut/ 12.

3. Walwoden. Sillá njncuin Morslan usein silloin 3. Vigilans
walwo cuin muut masawat/ ajattele ia wartioidze Pfkáns tu- do.

lo: Nijn myös caiekein Chriftiettyin tule aina Hengesä wal-
woa/ että maateffakin heidän sydämens walwois/ Cant. 5. 2.
Muistaden aina ia uscon Lampulla wartioden Uliän J. E. ren
tulemistä.

A Alexandr.
de Alex.
l. 1. c. 12.

Fulg. L. 2.
c. 2.

Pier. L. 17.
hier.

Me Luemme cuin Epaminondas Thebanus löysi jon-
gun sotamiehistäns wartiata pitäis nuckuneri/ tappoi sen siehen ia sa-
noi: Talem te relinquo, qualem te inveni. Nijn tehneri myöskin Pila-
straturen Athenin Ruchtinan/ Fulgosiux Kirioitta jonga wartioist löysi
nuckuneri/ Löi Tuoliari/ sanoden sen nijn jästäwäns cuin löysikin.
Ah wiheliäist asia! Mitä siis tapahu Jumalattomille synnin
unesa macawaisille wämeisel H. Chrifturen tulemisen ajalla?

Me Luemme Alexander Magnurest/ cosca hän jongun erinomaisen asi-
an tähden walwoa aieoi/ ia ettei unen wäkeydeld olis woitettu/ on
asettanut yhden wastisen Astian wuotens tygö/ jonga päälle Käsi-
wardens ojesi/ pitäden Euldaisen Pallin (eli culeuisen) Kädsäns/
että jos Vnesta olis rauwennut nijn se Culeuinen olis astian pudons-
nut/ ia sen kilinäst olis cohta Vnest Wawahunut ia walpastunut.

Wixeng me siis palio suuremmal waarin ottamisel walmist id-
geem aina H. Chrifturen tulemistä wastan Hengesä walwo-
man/ nğden Hengelisten Culcuisten Saarnamiesten Anen
cautta/ jotca aina Kilisewät meidän Corwain juures/ sano-
den: Surge, qui dormis. Heräjä sinä joca macat/
nijn EHXJstus sinua walaise/ Eph. 5. 14. Item
Elä. 60. 1. Autuat orwat ne Palweliat/ jotca tulduans HER-
ran löytä walwomast/ Luc. 12. 36. Hän pane heidän caiken hä-
nen hymydens päälle/ Matth. 24. 47.

4. Orando.

4. Rucoillen. Njncuin Morstan usein idjelläns ru-
coile ia huocaille/ että Ulkä joutuis ia hänen cunnia Päiwäns
lähestyis/ jonga cautta J. Bmala hänen häwäistyrestä wapa-
tait/ Tob. 3. 11. Nijn myös caiekein Chriftiettyin tule aina
rucoilla/ että mahdolliset olisit wälttämän caiecia jotca tapahu
man pitä/ ia seisoman Jhmisen Pojan edes/ Luc. 21. Hänen
myös tulemisen cautta tämän Mailman pilcast ia caikist kiu-
sa. Cristans pelastettaisin/ ia cunnian saatetaisin/ Psalm. 3. 4.
sanocan siis: Joudu ia tulemas J. E. S. B. EHXJst/ Tee
loppu. cr. 5. Tois

5. Toivotoden ia ikäwöiden. Sillä niñcuiñ *Mor* stan aina toivo *Ylkä* nähdärens ia ikäwöidze cunnia Päiwäs joutuwan/ sure myös yliän pois olles ia hänen wihpymisestäs on sairaa rakaudesta/ Cant. 2. 5. Ja caissis asiois se aina miehen iohetu ia sydämes kyte/ sijtä myös aina puhetta pitä/ ia pian sanottu (*jälken J. Binalan sanan*) ei muust sois puhuttawangan cuin omast *Yliästäns* ia Cunnia Päiwäs joutumisest sekä sen rakennorest ia toimiturest; Ujatellen ia sanoden usein idzelläs: Ah jos se Päiwä jo olis! Nijn myös caicein *Christityn* tule aina ikäwöitä ia odotta *H. J. E.* xen ilmoitussa/ 1. Cor. 1. 7. Himoden suurest hänen peräns/ cuin se joca rakaudesta sairasta/ Cant. 5. 8. Haladen tääd eritä ia olla *Christuxen* cans/ Phil. 1. 23. Hänen myös nijn aina mielešäm/ sydämesäm ia Kielem pääšäfin pidäšimme/ eetteñ muuta sois puhuttawangan caicka tietäwämmekän/ cuin *J. E.* xen ia sen *Kristinnaulitun*/ 1. Cor. 2. 2. Ja olisimme nijn *Pyhäisä* mehoisa ia *J. Bmaliset* aina/ 2. Pet. 2. 11. Cuin meidän menom jo *Zaiwas* olis/ josta lunastata meidän *H. J. E.* sta odotamme/ joca meidän heicon *Kuumin* kircasta/ että se hänen *Kircan* *Kuumin* caltainen olis/ Phil. 3. 19.

Jo sijs joutu/ *Eulda* *Eruunun*/ *Jlon*/ *Kiemanun*/
 Mir wäwyt? Peräs ikäwöiden.

Ah jos olis jo se Päiwä/ cuin *Yliän J. E.* xen nähdä saissin ia lewäsytä idzeni hänen lepyšis *Parmojans!* Ah jos tämä Päiwä olis jo se Päiwä/ jona *Taiwaisin* *Caridzan* *Zäihän* sišäl jouduisin/ Ap. 19.

Eusa caunin *J. E. Vren* cans/
Minun *Ylkän* *Arman* *Euldan* cans/
Saan *rakas* *Jlos* olla, etc.

II. Kerran/ Olcon nämät sanotut waстан caicka suruttom! *Jhimiš* ia *irwihambait*/ jotca caicka ei taida ymmärtä/ että niñcuiñ *Mailma* alusta on tyhjäst tehty/ Gen. 1. Nijn myös se tyhiäri rauke/ Luc. 21 33. Caicka ei yhtä kitta mielens johdata/ eikä malda ajatella *Wijmeisen* *Lopun*

USUS II.
 Refut. Epicurorum atq; illusorum Advantum Christi extremum.

non creditur
tium, Sed
irridendum

pääle/ mutta caicki turhan ia nauron edest p'itawät/ mitä wiff-
meisest Christuxen tulemisest Saarnatan ia opotetan/sanoden:
Gusa nyt on lupaus hänen tulemisestäs? 2. 2. Pet. 3. 3:
Ezech. 12. 22. Ja niijn eläwät suruttomudes/ synnis ia caikes
pahudes/ niincuin Noen ia Lotin ajalla/ Matth. 24. 37: Luc.
17. 26: Sanoden Sap. 2. y. 1. ad 27. Joca on suuri pimens/
wastoin niijn monda selkiät P. Naamatun todisturia/selä wan-
has/ 1. Sam. 2. 10. Psal. 96. 13. Esa. 13. 6. & 30. 30. & 66. 15.
Dan. 7. 9. Mal. 4. 2. **Etä Bdes Testis** M. 16. 27. &
24. * & 25. * R. 13. * L. 17. 24: J. 5. 25: Act. 1. 11. & 17. 31.
Rom. 2. 5. 16. & 14. 10: 1. Cor. 15. 51: 2. Cor. 5. 10. 1. Thess.
4. 16: & 5. 2. 2. Thess. 1. 7: Ebr. 9. 27. 2. Petr. 3. 10. Epl. Ju-
dæ, y. 14: Apoc. 1. 7. & 16. 15. & 21. & 22. Jotca caicki
osottawat ettei **HERA** wijwytä hänen Lupauksans/ niijn-
cuin muutamaat luulewat/ 2. Petr. 3. 10. Waan tahto hyljää
tä heidän sanan lascuins/ Ezech. 12. 23: Ja tule R'grusti ia tele-
nopiast lopun caickein cansa jotca maasa asuwat/ Zoph. 1. 12.
2. Thess. 2. 8. Ja sentähden P. Hengi anda aina meidän Cor-
wisam paubata ia huuta: Finis venit, Finis venit. **Loppu**
tule/ loppu tule/ Cocco Melian Maan Alären. Nyt
tule sinun Loppus/ Ezech. 7. 2. Item: **Nyt lä-**
hesty caickein loppu/ 1. Pet. 4. 7. Item: **Nyt on**
Wijmeinen aika/ me tunnemme/ että wijmeinen ai-
ca on/ 1. Joh. 2. 18. Ja niincuin Hieronimuxen Corwis on aina
paubannut: Surgite Mortui, Venite ad Judicium. **Te Cuollet/ nosecat**
ylös ia tuleat Duomiot. Qui igitur non credit Judicium, Primogenitus est
Sathanæ. Joca ei siis usco Duomiot (tulewan) se on Sathanaxen esse
coinen/ sano Polycarpus Martyr.

USUS III.
Dehort. à
temerariis
interitus
Mundi ter-

III. Kerran/ Olcon nämät sanotut Carta-
miseri/ caickille nylle/ jotca heidän oman Järkens ia heicon A-
juns jälken rohkenewat wissoin aian/ Päiwän ia hetken Chri-
stuxen

sturen eteen määrällä/ koska hänen pitäis tulleman yhteist Lon-
pu tekemän/ sitä vastan kuin idze HENNA EHDISTUS tässä
Tertis sano/ y. 13. Item Matth. 24. 44. Luc. 12. 40. Ap.
3. 3. Item Act. 1. 7. **Ei teidän tule tietä aica eli het-**
te/ jotta Jsa on Hänen voimans pannut. Ja kos-
ka nämät sanot/ silloin hän caikein aijur wissi aica ajattelemast/ ia
caikein Sormet wissi hetke kirjottamast tahdoi alallans asetta/ sano
Augustinus. **Josta myös P. Paawali sano: Niigoista ia het-**
tistä ei tarwita teille Kirjottoman/ 1. Thess. 5. 1.

Carahacat siis sencaitset exwäiset tähdet/ ia hedela
mättön at Puut/ Epl. Judæ, y. 12. Jotta tahtowat osotta
idzellens suuremman wissauden käsittetyn tässä Elämäs/ kuin
Engeleillä on/ tässä asias/ Matth. 24. 36. Ja kuin idze H.
EHDISTUS hänen alendomisens aican tässä Mailmas ollesans/
on hänesans osottanut/ Marc. 13. 32. **Euinga he tahtowat**
wälttä H. EHDISTUXEN kirousta pääldäns/ kuin hän sano/
Matth. 12. 7. Että he heidän pahemoresans saattawat Mail-
man ia heidän oman lihans/ suruttomuten/ eli herwottomart
wirasans.

Waan niin palion kuin heidän Argumentins ia perus-
stojins eli hourauxins tule/ niin ei he tule yhteen toinen toisens
cansa/ niincuin toden puhujat/ waan yhden Argumenti siels
dä/ toisen täältä/ haparoitettu/ Vide D. D. Cunradum & Bakium
&c. Dominica II. Adventus **Joista muutamain houraxet ia**
määräxyet owat jo aica täytetty/ walhen cansa, niin ne täyt-
tämättömäekin ei ole paremmat kuin hourauxet ia kuin joku
tahtoismario käsittä/ sillä Ideo latet Unus dies; ut timeatur omnis dies.
Sentähden yri päiwä on salattu/ että caiteina päiwinä peliätäisn/
sano Augustinus. Sentähden ei mahdeta sencaitaisen hourau-
xia toden edest pidettä/ ia niincuin ei yhdengan/ niin myös ei
stälän kuin Elias (ei Propheta Thesbites, waan) Rabbi eli
yri Rabbiniist (Judalaisten Schoulumestareist ia walhen
Saar

Saarnaist) sattoi Lopun olewan A.M. 6000. Waan parem-
min sanocan: Hän caifil kyllä tietävä on/

Waan aica ia heki tietämätöin on.

D JESU/ D JESU/ an wä'ttä harhoia teitä.

USUS IV.

Consolator
rius quod
Adventus
D. N. J. C.
piis est o-
mnium de-
lectabilium
delectabi-
lissimum.

IV. Opime/ cuinga suloinen/ ihanainen ia
lohdoninen wijmeinen Vliän JESUren tulo on caifil Ju-
mahsil/ uscorwaisil ia jotca sitä halainnet ia itäwöinnet owat/
sillä se on heidän wirgoturen aica/ Aa.3.20. Ja lunasturen
lähestys/ Luc.21.28. Jona he saawat kistoren/ Eunnian ia rau-
han/ Rom.2.10. Ja lewon caickein Pyhäin cansa/ 2. Thess.
1.7. Ja tjancaic'isen riemun heidän pääns päälle/ ia murs-
he ia huocaus pitä pakeneman/ Esa.35.10. Sillä h. Zebae-
ot pois pyhki ia cuiva caic'ia kyynelet heidän castwoistans ia sil-
mistäns/ etteik'ä itku/ eik'ä parcu/ eik'ä kipu enämbi ole/ Esa.
25.8. Apoc.7.17. & 21.4. Ja tulewat siehen sanomattoman
iloon/ 1:Cor.2.9. Esa.64.4. Eusa he sitt aina owat HEN-
NAM cansa/ 1. Thess. 4. 17. Ja saawat nähä Jmalan
Castwosta nijn Castwoon/ 1:Cor.13.12. Pitäden Sabbathia
Sabbathin peräst tjancaic'isest/ Esa.66.23.

Ah autuain Olendo/ ah autuain Cuolendo/

Jotca tulit Tuonelan/ Pääsit elon paremban/ etc.

Exceprio-
nes trepidā-
tium dilu-
untur. 14.

Älä siis pelkä/ sinä Wähäinen ia Pieluinen Lauma (sa-
nun wähyttäs) sillä teidän Jfallän on hywä tahto/ anda teille
Walbacunda/ Luc.12.13.

1.

Älä myös pelkä autuuri tulewaisten työläisyyttä eli mah-

2.

dottomutta/ 1.Petr.4.18. Sillä mitä Jhmisen edes työläs ia
mahdotoin on/ se on Jmalan edes mahdolinen/ M. 19. 26.
Luc.18.26. 2:Cor.4.7.

3.

Ei myös se wijmeisen Päiwän äkillinen tulemus mahda
sinua peliättä/ ettäs sanot: D jos minä ennen Euolijijn etc.
Mitäs sitä pelkät jotca aina olet rucoillut läbestymän/ sano-

den

den: O Isä meidän joca olet Zaiwaisa: Lähestykön sinun Waldacundas. Päästä meitä pahasta. Jos nyt silloin caieksi naisest pahast tulet päästetyxi ia selitetyxi/ älä sijs stā pellā waan enämmin iloidze sijs Päiwäst/ njncuin Oria/ pääsin ia Songittu wapaus päiwäst. Ja ettäs taidat coconans (Sielu Kuuminens) ynnä yhtā haawa ilman Euoleman carwari (njncuin Enoch ia Elias) Jumalan cunniolliseen Waldacundan sifälle tulla.

4.

Ei myös sinun syndis mahda sinua pelittää/ ettäs asatte let: Cosca ajallinen Euolema tule/ njñ silloin catumexengin ennätäisin tehdä/ waan cuinga silloin njñden sitci ennätän wapari tulla. O racas Christitty: Älä catumust itänāns wjñmeiseen heiken säästä/ sillä ajalinen Euolema se taita itāns nāns njñ āst sun pääles tulla enin Wjñmeineengin Päiwā. Waan coscas olet Syndiā tehnyt/ njñ cauhistu cochta sen pe lidzen/ ia pidā aina muistosas Jumalan armo ia J. E. xen ansio joca suurembi on caieken mailman syndiā/ R. 5: 20. 1. Joh. 2. 1. Ja tiedā ettes itänāns njñ cauwain elā/ ettās tāsā Elmās heidān sitci stāns njñ wapaari tulet/ ettei ne jocens meiles johdu/ ia njñnein cauhistais sinua/ ia tahroist tehdā suruliseri ia njñnein epālewāiseri Rom. 7. 15. seq. Waičkā ei taida sinua cuitengan/ joca Christureen uscallat/ duomita/ Rom. 8. 1. Mutta silloin āstōin cuin yhteinen pää sin Päiwā tule/ njñ silloin (njñnein cuollesstāin) njñ hywin synnin sitci enin muistāin pahasta tulet wapaderuri ia wanhurscari tehz dyxi/ Rom. 6. 7. Tiedā sijs ettei njñden uscowaisien syndiā enā sitten muistetacan sillä H. E. Xra on jo ne caieki silloin racans ia haman meren sywenteen heittānyt/ Mich. 7. 19. Ja caho ai noastans uscon perään: Njñnein Kirioitettu on/ Jerem. 5. 3. H. E. Xra sinun Silmās cadzowat usco. Item, Habac. 2. 4. Wanhurscas on elāwā uscostans. Tämän uscos caurra sijs/ enin sinulla on Jumalan päälle/ P. Zengi sinun sekā Synnin sitci stā selittä/ sekā njñ rohgaise ia wawista/ ettās rehtial sydāmel ia iloišel miecl taidat S. E. Xra stusta wastan kāydzā

Ei myös sinun uscous heicous mahda sinua pelittää/ ettās

F

wali

56

waltat idjellis ia sanse: **J** B n al arn htacon cuin minilla
on heikko usco/ia toisians erinom isest kiusauren ajalla aho m-
 gin heikko/tiedä **J** B n al cuingä ste silloin liene? **D** älä
 pelkä uscos heikkouden tähden/ eikö näin ole Kirjoitettu:
E ddy minun armoni sillä minun woim.in on wäle-
 wä heikoisa/ sano Jumala/ 2. Cor. 12. 9. Item Sen
 minä totisest tied. ia/ että se joca teisa/ hywän työn
 on alcanut/ sen hän myös päättä **J** E suren **C** hri-
 sturen Päiwän asti/ Phil. 1. 6. **E** adzo/ nämäc **W** jst
W jstakin Neidzest löyettin/ myös **B** nelixi ia hortoxisa yli-
 än culler/ ia ei senwuori hylsäetty/ waan suloisest waстан otettu/
 sillä uscon lipinä se kyti wielä heidän syändens Lampuis. **J**u-
 mala siis joca waca on/ ei salli sinuakän kiusatta yllözen sinun
 woimas/ 1. Cor. 10. 13. **W** ian nijsuoin hän on suurest armo-
 stans ia raklaudestans sinun uscos alcanut (Sacramentein ia
 hänen P. Sanans kautta) nijs hän idze myös omal wäelläns
 sen päättä ia loppun asti wahwista/ että silloingin cosca **H.**
J E S S ilmandu/ tulee uscosa wahwistetuksi/ että kistit
 uscos lopun/ cuin on Sielun autuus ia täjainen Elämä/ 1. Cor.
 1. 8: 1. Petr. 1. 5: & 1. Petr. 5. 10. **T** iedä sekün/ että Lapsetkin
 nijs owen cahwan eli wedicöön heidän heikoil ia wähil kätilläns küni
 rupewat/ cuin ijoitkin **J** hmiset ia awawat etteens/ ia cosca ei he woi/
 huutawat owen **W** artian tygö/ sitä heilläns awaman/ ia nijs kätwät
 sisälle: **N** ijs myös **J** hruisen usco/ ehtä se näky muutamis ia toisians
 heikko ia nijsuoin wähenbi/ nijs euitengin cosca se on oikia ia taru
 küni cohdaftans (muallen eli muihin aiarelemat) siehen **T** aiwällisen
O ween **J** E ren sitä myös se **T** aiwalinen **O** wen **W** artia **P.** zengi/
J oh. 10. 2. **W** ahwista ia autta tämän saman **O** wen ia oikian **T** ien **J.**
E ren kautta/ **J** än tygö täjisen **E** lämän sisälle kätymän/ **J** oh 14. 6.

6.

E i se myös sinua mahda peliättä/ josles silloin olisit rakki
R iecos **J** B nalan palwelures eli muutoin lukiste **P.** Kaama:
 tu taieka encouria (nijsuoin senealtaiset työt aina Jumalan edes
 parhat ovat) waan olisit muissa huiotuxis. **N** ijs euitengin
 cosca 3

coscas idjes olet andanut aina Jumalan haldun ia hwoman
nöyrain rucousten cansa / niñneuin hwomeneldain huomen ia
Ehtona Ehto^uluguin cansa / niñneuin mullaisingin muilla Ju
malisil rucouril: Zulus sieten H. E. H. Kristus duomiol / cosca
hänen Jumalinen hyvä tahtons on / ia löytäs sinun sinuttu
na taieka luonnolisk unda macamast eli walwowan / ia sinun
wirras töissä waeldawan / niñ kestellä niñtäin harioituxia taita
sinun Jumalan armolifest autwari saatta / coscas muutoits
Jumalan aina mielesäs pidät ia hänen tunnosans ia pelgofans
wirras työtä teet. Sentähden N. Paawali sano: N. W.

Je cainen olcon siinä cudzumises johon hän cudzut
tu on / 1. Cor. 7.21: Eph. 4.1. Syr. 3.23.

Ei myös se sinua mahda peliättä / että se taimalinen
H. E. H. Duomarina on. Sillä ei hän ole sinun wiho
lises eikä pahan suowa / ei myös ole sinulle joku outo ia muucas
lainen / waan sinun raekain Ylläs / paras ystäväs / oma sucus
laises ia raekain Welies. Euca Morfian on / joca pelkä Yl
käns tulo / eikö hän palio enämmin ylläpäin / awoi silmil / nauro
Suulla ia iloiten händä wastan käy / waieka ei ennen ruumiliskil
silmilläns nähnyttän olisi / niñ hyväst sanomastakin io iloiten
wastan käy / niñneuin Rebecka Isaacit / Gen. 24. 58: Niñ käy
sinäkin iloiten sinun taimalista Ylläs J. E. sta cohden / jostas
sencaitaiset hywät sanomat aina olet cuullu Saarnattowä / että
hängin raekal sydämel ia haioitetul käsil on walmis sinua wastä
käymän (niñneuin Isaac Rebeckat / Gen. 24. 63:) niñneuin sens
tähde myös Kristin puun päälle äd oi kätens hejotetta / että coco
Mailmat ia caieki hänen tygöns tulewaisij olis walmis sylin
wastan ottaman. Ja hän on myös sinun paras Ystäväs /
jota surembata raekautta ei taida kenelläkän olla / Iä hän on
pannut hengens sinun edestäs ia caiken Isäns tohden sinulle
ilmoittanut / Jo. 1. 18. & 15. 13. Ja euca on se joca peliätän käärijän

mene/ cosca hän tietä oman succalaisens/ jova semmenzin raaka/
 imman Belien Duomarin olewan. Alä sinäkän pelkä Ju-
 malan Karajan menses/ waan muista/ että sinä olet J. E.
 malan succu/ Act. 17. 29. Ja Duomarin J. E. ren racas Bel-
Joh. 20. 17. Nimitetään luonnon yhteyden puolest cuin Neid-
jest Mariast on päälles ottanut. Sütä Augustinus sano: Eija
 raakat Weliet Jumalan Poica tuli Jhmisen Lapseri/ että Jhmisten
 lapset tulisit Jumalan lapsiri; Jumalan Poica alas tuli Mailman/
 että Jhmisten Sitiä ylös sen cautta tulisit Taiwasen.

8. Ei myös E. H. Kisturen Jumaluden luondo mahda sinua
 peliättä/ sillä sentähden stri suuremmari lohdutuxeri/ nimittä
 idzens Jhmisen Pojari/ tietä andaden/ ettei ainoastans Juma-
 luden Majestetin muodosa Duomion meno toimita/ mutta
 myös Jhmisen muodosa ja luonnos/ jonga hän Neidjest Mari-
ast ottanut on/ josa hän Mailmas nähty on/ josa hän myös
Pijnan kärsinyt/ ia käynyt ssäl Taiwasen ia sulietun Taiwaan/
 steemme awannut. Mingätähden myös/ niijn pian cuin me
 näemme Pilwis hänen tulewaan/ niijn me cohta tunnemme hä-
 nen/ (ia wielä haluisemmast cuin Adam Ewan ünest heräty-
 äns/ Gen. 2. 23.) olewan meidän Luum ia Liham; Ja niijn ilo-
 idzem H. E. Krasa/ ia riemuidezem J. B. Malasa meidän Wapah-
taiasamme/ joca wie meitä corhiallen/ niijn että me soitam weli-
 dän candeleitam meidän H. E. Krasa J. E. ren Jsan huonesä/
 cusa on monda asuinsija meille walmistettu/ Ha. 4. 18: Joh. 14. 2.

9. Alä myös sitä peljästy/ että J. E. sus on cowa puheisäns ia
 angara duomiosäns tyhmiä ia uscomattomia wastan/ sillä se
 tule heille J. B. Malan wanhurscauden jälken; Jöhonga sinä-
 tin mielistyt: Niijn että ne joca ei ole usconet J. E. ren päälle
 ia händä cunnioittaneet/ niijn cuin sinun halus ia mieles oli aina
 niijns arwat juuri oikeuden ia cohtuuden olewan/ että he niijden
 uscowaisien joucost cawilla sanoilla pois eroitetan/ silloin cuin
J. E. sinulle ia caicille uscowaisille ilmandu autuudexi/ Ebr. 9.
28: Ja suloisest cudzu omistaman Jsan Waldacunda/ Mat. 25.

Joh. 3. 18.
 & 5. 2. 3.

Ei myös sinua mahda peliättä Engelein seura; sillä ei
he tule sinua peliättämän/ waan tuowat hywän sanoman/

Jonga pitä caikkillen hajoman/
Kiemyri monin kerran.

Ja andawat tietä/että nñncuin he owat ollet nñiden pyhäin Jh-
misten sieluin taluttaiat Fairwasen/ Luc. 16. 22. Nñin myös tota
pica heidän ruuminfa cocon saattawat/ Matt. 24. 31. Omain
Sieluins jällens asuin sijari/ jotca (sielut) myös caicki heidän
seurasans silloin owat. Josta Augustinus sano: Quot cum CHR-
sto descendunt Angeli, Tot nobis erunt Amici. Cuinga monda **ERZ**
sturen causa Engelit edes tulewat/ nñin monda meille (wast-wudest)
Nstawat joutuwat/joidenga causa ia caldaisia me myös sit aina olems
me ia pñsynne/ Matth. 22. 30.

Älä myös pelkä Perkeleitä/ sillä ei ne enä pääse sinua
kiusaman ia waiwaman eli ymbärins käymän Jalopeuran ta-
wal/ waan he menewät sinun edestäs pois suurel wapistorel ia
pelgol duomittuin puolella (suurembata duomiota ia rangastu-
sta odottaman) cussa he myös sitten lykätän endisen olendo
paikkans/ nimittäin/ siehen Zerwen joca Tulesta ia Tulikivest
pala/ Apoc. 19. Epl. Judæ, 7. 6. 2. Pet. 2. 4. Cusa he sit suliet-
tuna ia lukittuna täissest häpiäs owat ia kieuwat/ sentähden
että he H. Jumalata ia hänen Pyhiäns nñin häpiälisest pilkats
sit ia wicckast wainoisit tämän Mailman pitudes.

Älä myös pelkä eli murheti tätä Mailmat jättäisäs/ cuin
coconans huettu. Waan nñncuin Morsian Nliän taloin iloi-
sans seura/erinsomaisest cuin cuulle sillä wielä paremman elon/
tilan ia menon olewan cuin oman Jhäns huonesfa. Engöst
mekän miehelläm mahda tätä Mailma ia sen wanhan Adamin
taloi ia asuinpaicka ylönannda ia siehen suuttu/ cusa me wielä ou-
dot olemma/ cosca me tiedämme meillen olewan rakennuxen
Jumalalda rakettu/ huonen/ ei Käsilä tehdyn (mutta) joca on
hancackinen Fairwasa/ cusa me saamme Corona olla HErran
tykönä/ 2. Cor. 5. 1. seq. Stñä suures Campungis ia Pihäs

Hierusalemisa/ jolla on idze Jmalan kircaus/ Apoc. 21. 9:
seq. & 22. 1: Sentähden sano P. Hengi/ Psal. 45. 11.
Guule Tytä/ cadzo ia callista Corwas/ vnhota
canssas ia Jsäs hwoone. Nijn Kuningas saa halun
sinun cauniutees/ sillä hän on sinun H E Xras/ c2.

13. Ei se wjmeingän Basunan ääni mahda sinua peliättä/
sillä ei se sinua sotaan peliätä eli Wholista waстан heräntä/
waan cudzu Häihjn Jsän Jmalan Waldacundaan E Hri-
sturen cansa sisälle käymän. D R. E. cuca Morstan peliä-
sty Pliän joucon candelieist ia Frometein Anest/ eikö hän enäm-
min iloidze/ ia tostin hänen sydämēs hyppä hänesä/ että hän ym-
märtä Pliän tulon ia Cunnia Päiwäns joutunen näke: Nijn
myös sinua ilautea/ se wjmeinen Basunan ääni/ että sinun
Sydämes niijn ilošta hyppä Christusta wastä/ettes ilon tähden
tiedä (enä cuin Petari Taborin Wuorella/ Luc. 9. 33.) mitäs
sanot/ että niijn hywä on sinun sijnä ollaxes ia sitä suloišta Zai-
wan Basunan äändä cuullaxes/ cuin Jmalan Engelit edesäs
soittawat/ ia että idze E Hristuskin niijn lepyisest sinua cohta
ensmäisel erä yhteen tulduans puhuttele/ sanoden: Ah minun
Jsäni sunatut. Ja niijn cuin Kädestä kijn tarccuin asetta
sinua rinnallans Zaiwalisjn Maioin sisälle käymän. Ah sitä
suloišta äändä/ Ah sitä ihanajsta meno cuin sijnä on. Waan mitäst
sitten mahda ilo lisändyä/ cosca idze Jmalan Salijn sisälle tullan.
Ah jos minulla sijwet olisit/ eitän letä taidaisin/ ia joumisin näkes
män sitä suloišta meno Z E X X X minun Jmalan Majas hjan-
caictisest sano Augustinus.

14. Wjmeisfeld/ ei selän sinua mahda peliättä/ että Herra
tule tulen cansa duomio/ Esa. 66. 15. Ja Zaiwat tulesta cato-
wat ia Elementie palaudesta sulawat/ 2. Pet. 3. 12. Sillä niijn
ou Kirioitettu: H E Xra taita ne Jumaliset kiusau-
rist pelasta/ mutta ne wäärät Duomion päiwän
waitwatan/ 2. Pet. 2. 9. Ei sijs se tuli ole sinulle wahingo-
ri enä

xi enä cuin Baablonian cuuma pädži/ Sadrachil/ Misachil ia
Abednegotil/ Dan.3. Jotca sijnä liekis coconans ppsyit tu-
len saaruttamat. Ja nijn cuin ne tuliset Waurut/ jotca Fai-
wast tulit Eliast ottaman ei ollet Elial wahingori/ mutta sijnä
tules meni ylös Faiwasen ia kircastettin/ 2. Reg. 2.11. Nijn
myös sijnä wjmeises palawudes/ josta Mailma rauke/ JB-
malan sinun coconans ylös pitä ia tulet sijnä muuteturi yhdesä
Silmän räpähxesä/ ceta si un turmeldu ruumijis sijnä (nijn cuin
Eulda tulesa) kircasteturi tule ia J. E. ren kircan Ruumin cal-
raiseri/ Phil. 3.18. 1. Cor. 15 52. Ja nijn sijnä kircades tulet
ylösoteturi siehän hääseen Faiwaliseen kirkouteen/ cusas sie
alati nijn kircasti paistat/ cuin Auringo ia nijn cuin Tähdet
hjancaiekiest/ Dan. 12.3. Sap. 3.7. Matth. 13. 43.

Riemuidze sijs sinä Zionin Zytär/ iloidze ia riemuidze sinä
Zytär Hierusalem caieest Sydämeistä/ sillä HERAN sinun
JBmalas on sinun tykänäs wäkewä wapahataia/ Zoph. 3.14.
Iloidze ia riemuidze sinä HERAN J. E. ren Morstan/
cadjo nyt on sinun Cunnia Päiwäs/ nyt on sinun wirwotta-
mises aica/ Aa. 13.20. Ja nyt on sinun Lunastures Hetki/
Luc. 21.28. Dminun Sielun ylistä HERAN/ ia minun
Hengen iloidze JBMAKasa sinun Wapahatajasas/ Luc.
1. 47. Jlosta ulospuhke minun Sielun/ ia sano: Tämä on
se Päiwä/ jonga H E R R A teki/ iloittam ia
Riemutcam hänesä : O H E R R A autta/
O H E R R A anna hywästi menesty. Rytetty
olcon se joca tule H E Rran Nimen/ Hosianna
Corliudes / Psal. 118. 24. Matth. 21. 9. & 23. 39.

AMEN/ Nijn tule HERAN Jesu. Meidän

HERran J. E. ren Armo olcon teidän caieen

cahsan/ Amen/ Ap. 22, 21.

Excitatio
ad Exultas
tionem.

Amplexus
CHRISTI &
Ecclesie

Apoc. 22. 20.

Veni Domine JESU!

Augustinus.

Veni Domine & noli tardare,
Veni Domine JESU Chri. veni,
Visitare nos in pace, Veni &
educ vinc̄tos de carcere, ut læ-
temur coram Te Corde p̄fecto.

Bernhardus.

Desidero Te millies,
Mi JESU, quando venies?
Quando me lætum facies?

Apoc. 22. 20.

Etiā venio, Cito.

Apoc. 3. 11.

Ecce venio cito,
Tene quod habes,
nemo accipiat
Coronam tuam.

Matth. 25. 21.

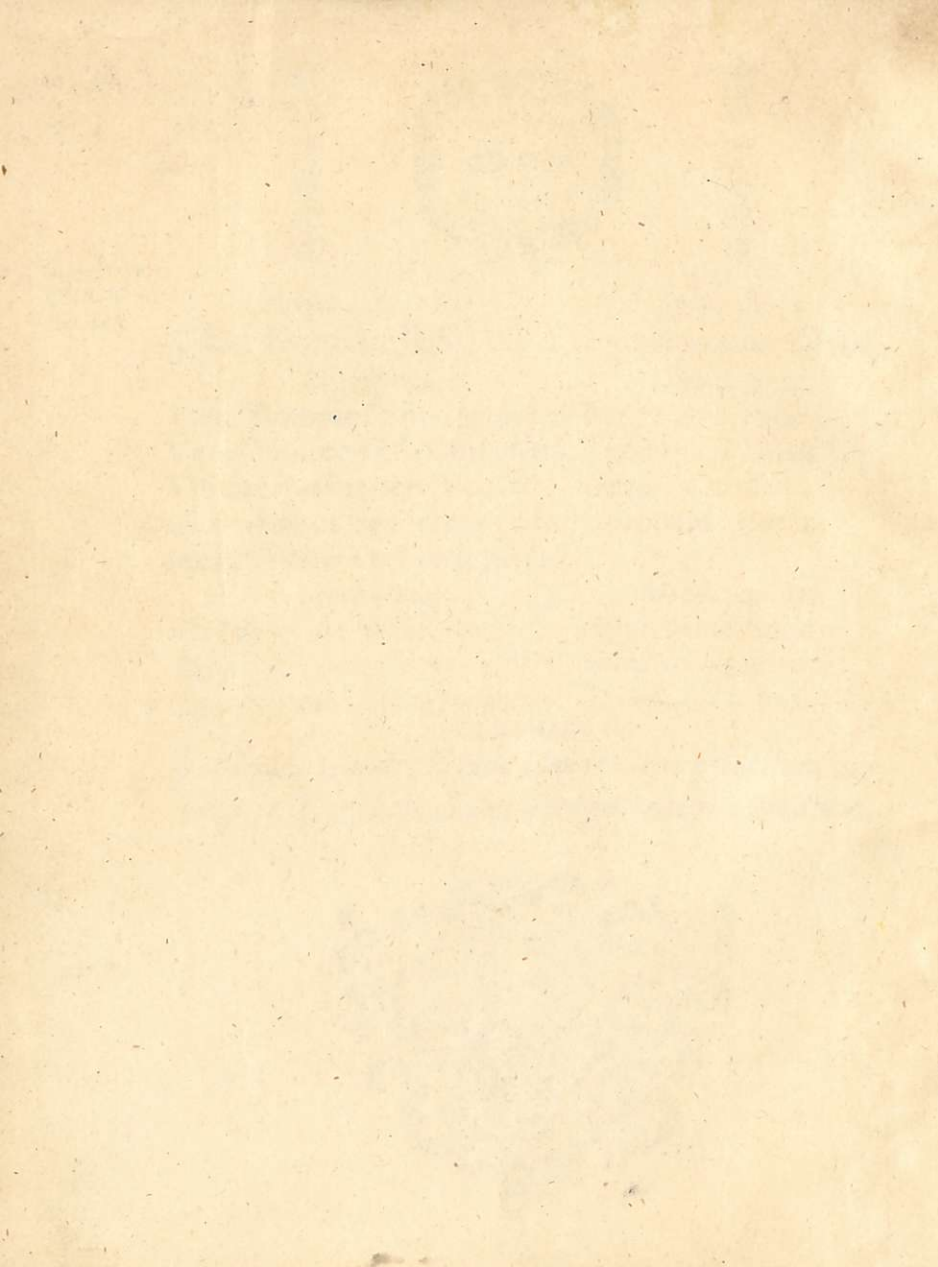
Euge Serve bone,
Intra in gaudium,
DOMINI Tui,

TRIPUDIUM.

*Jā nunc Gaude, Plaude Laude Concio fidelium,
Propter Tale, Tale, Tale, Semper manens gaudium.*

317. II. 14.

Rv. Saarekirj.
Laurentius

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 1624

ml X

